

Öreglaki Vadfeldolgozó Kft. Egészségterve

Az egészségterv készítése a TÁMOP-6.1,2-11/1-2012-0057 pályázat részeként
EU-s támogatással valósult meg.

Az egészség az Egészségügyi Világszervezet (VHO) szerint: teljes testi, lelki, szellemi és szociális jólét.

Az egészség orvos-szakmai szempontból sokkal nyilvánvalóbb:

„Az egészség egy olyan korona az emberfejen, melyet akkor vesz észre, ha elveszíti azt.”

Ebből a nagyon rövid bevezetőből látható, hogy a VHO meghatározás első két pontjáért az egyén is tud küzdeni, de a harmadik kritérium (feltétel) megvalósulásáért nagy részben – fejlett társadalmi rendszerek esetében egészében – a munkahely a felelős.

Ezt a szoros együttműködésben létező kapcsolatrendszert ismerte fel az Öreglaki Vadfeldolgozó Kft., és készítette el a vállalat Egészségtervét.

I. BEVEZETŐ

A program háttere, szükségessége

Az 1949. évi XX. törvény, a Magyar Köztársaság Alkotmánya az egészséghez való jogot az alábbiak szerint rögzíti:

„70/D. § (1) A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

(2) Ezt a jogot a Magyar Köztársaság a munkavédelem, az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás megszervezésével, a rendszeres testedzés biztosításával, valamint az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.”

Az egészség tehát alapvető emberi jog, ami teljes fizikai, lelki és társadalmi jólétet jelent, és nem egyszerűen a betegség, vagy fogyatékosság hiányát. Az egészséghez való jog tágabb értelmű, mint az egészségügyi ellátáshoz való jog.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapelvei körében az alábbiak szerint fogalmaz:

„Az egészség fejlesztését, megőrzését és helyreállítását az egészségügy eszközrendszere csak a szociális ellátórendszerrel, valamint a természeti és épített környezet védelmével, illetve a társadalmi és gazdasági környezettel együttesen, továbbá az egészséget támogató társadalmi gyakorlattal és politikával kiegészülve képes szolgálni.”

A népegészségügyi és egészségfejlesztési feladatokat konkrétan az **Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról szóló 1991. évi XI. törvény** az **ÁNTSZ**-ek tevékenységeként rögzíti, a későbbiekben részletesen ismertetett módon.

Az egészségügyhöz kapcsolódó jogszabályok jól körülhatárolóan szabályozzák a lakosság egészségi állapota érdekében eljáró szervek körét és a teendő intézkedéseket, feladatokat.

Ennek ellenére a lakosság egészségi állapota évtizedek óta elmarad az ország társadalmi és gazdasági fejlettségéből adódóan elvárható szinttől. A jelenlegi helyzet megváltoztatása érdekében a Parlament a **46/2003. (IV. 16.) OGY határozatával** elfogadta az **Egészség Évtizedének Népegészségügyi Programját** a lakosság egészségi állapotának további javítása érdekében.

A Program a lakosság egészségi állapotának javítása érdekében az alábbi négy területen kíván fellépni:

- az egészséget támogató társadalmi környezet kialakítása,
- az egészséges életmód programjai az emberi egészség rizikófaktorainak csökkentése,
- az elkerülhető halálozások, megbetegedések, fogyatékoság megelőzése,
- az egészségügyi és népegészségügyi intézményrendszer fejlesztése.

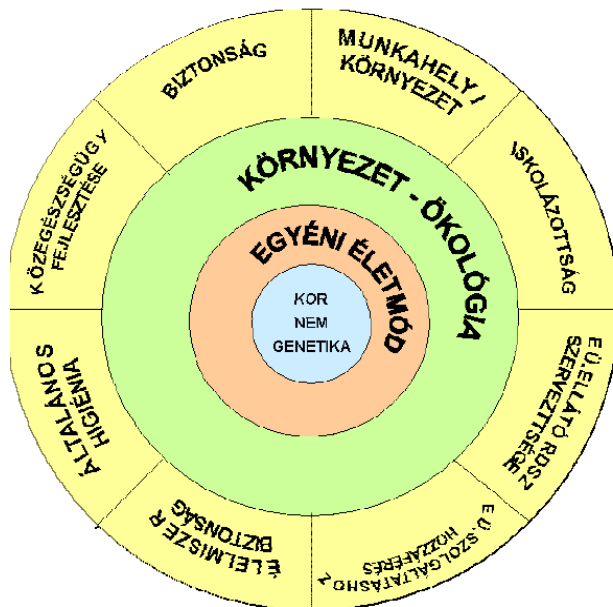
Az országos program eredményességét, a rögzített elvek mentén, a helyi szintekre lebontott konkrét tevékenységek alapozhatják meg. Ennek érdekében szükséges megtervezni a cég kompetenciájába tartozó legfontosabb tennivalókat. E célt szolgálja az alábbiakban kidolgozott **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** alkalmazottaira valamint családtagjaira kiterjedő egészségterv.

Az Öreglaki Vadfeldolgozó Kft. egészségtervének célja: az egészségtervben részletezett munkáltató és a munkavállaló közös felelősségére építő, tudatos munkahelyi egészségfejlesztési stratégia megvalósítása. A munkahelyi egészségfejlesztés bár elsősorban a munkavállalókra irányul, de eredménye, előnyei vállalati, és társadalmi szinten is egyértelműek: csökkennek a betegségekhez kapcsolódó kiadások, nő a vállalat termelékenysége, rugalmasabbá válik a vállalkozás, versenyképesebb lesz a piacon. Az egészséges, képzett és motivált munkaerő ugyanis jobb problémamegoldó képességgel, innovációs készséggel rendelkezik, ami egyértelműen növeli a hatékonyságot. Bízunk abban, hogy a jól végzett munkahelyi egészségfejlesztés következtében a munkaadó javuló megítélése nem csak a munkavállalók és családjaik körében, hanem a partnereknél és a munkaerő piacon egyaránt erősíti a vállalat pozitív megítélését, és javítja a vállalati eredményeket.

A társaság döntései során mérlegeli azok egészségügyre gyakorolt hatását, valamint szervező, koordináló, támogató tevékenysége révén a dolgozói és helyi közösségek számára olyan feltételek megteremtésére törekszik, hogy a maguk területén hatékonyan tudjanak fellépni az egészségkárosító magatartások ellen, eredményesen működjenek közre a betegségek megelőzésében, az egészséges életmód népszerűsítésében, az egészségtudatos magatartás kialakításában.

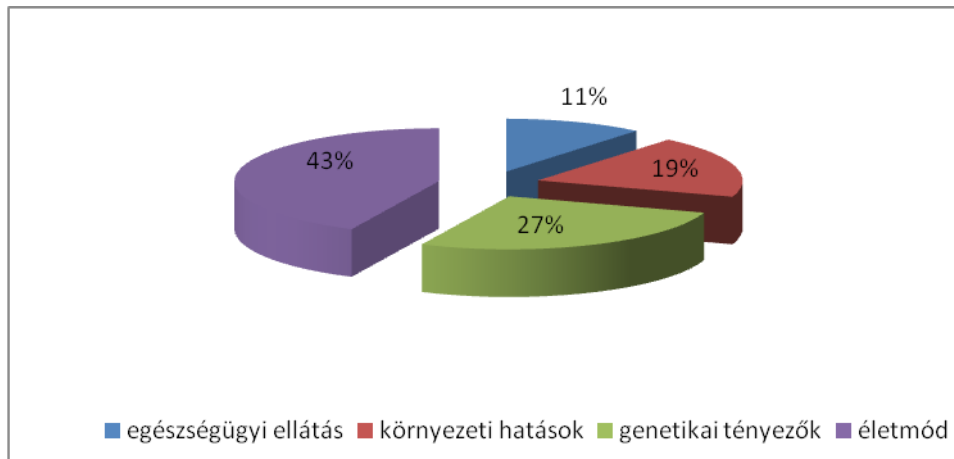
II. AZ EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTOT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

Az egészség fogalmát, az egészségi állapotot befolyásoló, meghatározó tényezőket a szűken vett „egészségügy” – és ezen belül a „gyógyítás ügy” – eszközein és gyakran a kompetenciáján is túlmutató, lényegesen szélesebb körben érdemes értelmezni.

Az alábbi ábra szemléletesen mutatja be az egyének egészségi állapotát meghatározó tényezőket, az egyes hatások nagyságrendjét is érzékeltetve.

Az egészségügyi statisztikák és kutatások eredményeinek elemzése kapcsán levonható az a következtetés, hogy az egészség komplex hatások eredményeként jön létre – vagy vesz el-, melyek között meghatározó szerepe van a velünk született öröklött tulajdonságokon kívül az életmódnak, és a környezeti hatásoknak. A gyógyítás nagyon fontos tényező az egészség gyors, eredményes és hatékony helyreállítása érdekében, - de az egészség nem a gyógyításban keletkezik, és nem ott tűnik el. Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők %-os megoszlását a 2. ábra szemlélteti.

2. ábra. Az egészségi állapotot meghatározó főbb tényezők aránya

Az egészségi állapotot elsősorban tehát az életmód határozza meg (43%-ban), majd sorrendben befolyásolják még a genetikai tényezők (27%), a környezeti hatások (19%) és nem utolsó sorban az egészségügyi ellátás (11%).

Az életmód „alakítása” elsősorban az egyén hozzáállásától függ, de természetesen ezt a hozzáállást jelentősen befolyásolja a kulturális környezet, az iskolázottság, a gazdasági lehetőségek és korlátok. Az embert körülvevő környezet is jelentősen befolyásolja a lakosság egészségi állapotát és életkilátásait. Ugyanakkor az emberi tevékenység is megváltoztatja a környezetet és ez a kölcsönhatás mind az emberi egészségre, mind a környezetre komoly hatással van.

Az agglomeráció bemutatása, helyzeti tényfeltárása

Somogy megye északi részén, a Nagyberek déli peremén, a Kaposvár- Fonyód vasútvonal mentén fekszik Öreglak.

A községen átmenő út elkészültével, 1890-ben, fontos hadiútnak számított Szerbia felé. A legközelebbi városok: 8 kilométerre Lengyeltóti és 15 kilométerre Fonyód. A közlekedés busszal és vonattal egyaránt jónak mondható; előbbiből kilenc járat, utóbbiból nyolc érinti naponta öreglakot.

Öreglak története

A középkori oklevelek Lak vagy Lakvár alakban említik, a gyakori birtokos váltásokról szólva, míg nem a Jankovichok birtokába került. Öreglak területe már a bronzkorban is lakott hely volt, az első írásos emlék a faluról az 1332-1337. évi pápai tizedjegyzék. A 15. századtól kezdve már gyakran szerepel oklevelekben a község, általában Lak megnevezéssel. 1541 és 1566 között a laki vár elég fontos láncszem lehetett a végvári vonalban. Ezt igazolja az a 16. század második feléből fennmaradt két haditérkép is, melyek mindegyike feltünteteti Somogy megye települései között Lak várának a helyét. A török előrenyomulás Lakot már a mohácsi vész óta folyamatosan veszélyeztette. A szomszédos Somogyvár 1554-55 telében esett el, ekkor menekültek el innen a nevezetes apátság utolsó szerzetesei is. Maga a laki vár Szigetvár eleste, vagyis 1566. szeptember 7-e után került török kézre. A laki várban elhelyezett török őrség nagyságáról egy 1568-69. évi török kincstári kimutatás ad betekintést. E szerint Somogy megyében a török hét várban tartott őrséget, ezek közül 138 fővel a laki volt az ötödik legnépesebb. A vár és a település lakosságának sorsát Zrínyi Miklós 1663. évi téli hadjárata pecsételte meg, mely során sikertelenül próbálkozott Somogy vármegye visszaszerzésével. A bécsi udvar közömbössége miatt Zrínyi ekkor kénytelen volt önvédelemből Pécestől Kanizsáig az egész vidéket felégetni. A török megtorlásként a használható embereket a megyéből elhajtotta, a többit pedig legyilkolta. Így nem csodálható, hogy az 1671. évi összeírásban, a megyében már csak 24 helység szerepelt, de Lak neve már nem.

A 19. század közepén egyébként a Jankovichokon kívül csak három nemes családja volt Öreglaknak: a Németh, a Szita, és a Mezricky családok. Ebben a században a község lakóinak száma megháromszorozódott: az 1815. évi egyházlátogatási jegyzőkönyv 490 főben, míg az 1895-ben megjelent Magyarország helységnévtára már 1295 főben állapítja meg a falu népességének számát. Annak ellenére, hogy a lakosságot többször is megtizedelték különféle járványos betegségek: kanyaró, kolera és torokgyík. A II. világháború végén a falu szomorú képet mutatott, de a béke nagy összefogást eredményezett. A lakosság a járásban először hozta rendbe az iskolát. A földosztás után 4 új utcát alakítottak ki, ahol több mint 150 új ház épült 1949-ig. A gazdaság is fejlődött, az Öreglaki Állami Gazdaság, a varroda, a keverőüzem új munkahelyeket teremtett.

Jelenleg a község a Fonyód-Kaposvárt összekötő úton, aprófalvas területen fekszik, a közelében legfeljebb kisebb városok találhatóak. Megélhetést, munkalehetőséget elsősorban a mezőgazdaság, néhány ipari üzem, mikro vállalkozások, illetve az állami és önkormányzati intézmények, valamint az állami és önkormányzati igazgatáshoz kötődő munkakörök adnak. A működő vállalkozások termelői kapacitása nem képes maradéktalanul lekötni a munkát kereső munkaképes lakosságot. A korlátozott munkalehetőségek, a gazdaság-élénkítő beruházások hiánya miatt jelentős a területen élők körében a lakóhelytől távoli helyekre történő napi ingázás. Évek óta tartó folyamat - főleg a kisebb települések - lélekszámának csökkenése, egyrészt a lakosság elöregedése, másrészt az elvándorlás miatt. Egyébként a

települések szép természeti környezetükkel gazdag kulturális, néprajzi, gasztronómiai értékekkel lehetőséget biztosíthatnak a remélt turisztikai igények befogadására.

A lakosság romló életszínvonala mellett a közösségek felbomlása, a falvak társadalmi integrációjának csökkenése szerepet játszik az egészségügyi helyzet romlásában.

Szociális és egészségügyi helyzetelemzés és összefoglaló, a régió főbb jellemzői

A 90-es évek elején végbement gazdasági átalakulás következtében Dél-Dunántúl régió kistérségei erőteljesen polarizálódtak, a korábbi területi egyenlőtlenségek tovább nőttek. Ebben jelentős szerepet játszott a térség közlekedési hálózatának fejletlensége, a régió külső és belső megközelíthetőségének nehézségei, a kedvezőtlen összetételű gazdaságstruktúra, a mezőgazdaság meghatározó jelenléte. Ugyancsak kedvezőtlen gazdasági környezetet teremt a szétszabdalt, aprófalvas településszerkezet. A települési hátrányokat tovább súlyosbítja a helyben elérhető intézmények, szolgáltatások hiánya, melyet a funkcionálisan többnyire gyenge kisvárosi-községi hálózat sem képes kompenzálni.

Megnevezés	Terület	Ország területének %-ában	Lakosság	Ország népességének %-ában	Településszám (db)	Ország településeinek %-ában	Népesség
	(ha)		(fő)				(fő/km ²)
Magyarország	9302744	100,00%	10014324	100,00%	3174	100,00%	107,64
Dél-Dunántúl	1416869	15,23%	947986	9,47%	655	20,64%	66,91
Somogy megye	603586	6,49%	320578	3,20%	245	7,72%	53,11
Lengyeltóti kistérség	27262	0,29%	11310	0,11%	10	0,32%	41,49

Forrás: KSH 2010

III. RÉSZLETES PROBLÉMA TÉRKÉP, MELY, A TÉRSÉGNEK LHH MINŐSÍTÉST ADOTT

Társadalmi-gazdasági helyzetkép, földrajzi helyzet, településszerkezet

Öreglak a Lengyeltóti kistérséghez tartozik

Település szerkezete jellemzően aprófalvas, a települések több mint fele (51,38%), 500 fős lélekszámot el nem érő törpefalu. Városai negyedének lélekszáma alig haladja meg a 10 ezer főt. Lengyeltóti mikro térség népsűrűsége az országos átlag 50%-át sem éri el. A kedvezőtlen településnagyságból adódó hátrányokat tovább súlyosbítja a települések viszonylagos területi elzártsága is. A szétszabdalt településszerkezet ellenére magas a külterületen élő lakónépesség száma és aránya. A népesség legnagyobb hányada a település központjától akár néhány száz méterre, akár több kilométerre fekvő külterületen él. Ezen területek eltérő, de többnyire kedvezőtlen, hiányos, illetve elavult – infrastruktúrával rendelkeznek, s különböző mértékben szembesülnek az alapvető egészségügyi, oktatási, szociális, kereskedelmi szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézségeivel. Szegregált településrészek egyes községek mellett, valamint a városok környezetében egyaránt megtalálhatók.

Demográfiai helyzet

A régió népességének korösszetétele az ország egészéhez hasonlóan igen kedvezőtlen, melyért az alacsony születésszám mellett, Lengyeltóti térség, átlagosnál rosszabb halálozási mutatói felelősek, és szerepet játszik benne az elvándorlás is. Főként a válságterületek népességmegtartó képessége gyenge, és jellemzően ezekben a többnyire aprófalvas térségekben érhető tetten a települések „gettósodása”.

A mikro térség sajátos demográfiai helyzete, azaz hogy viszonylag sok az időskorú, egyedül élő lakos, szintén meghatározóan befolyásolja az egészségügyi helyzetet.

Lakáshelyzet

Az életminőséget nagyban meghatározó komfort nélküli, illetve szükséglakások aránya – főként az aprófalvas, Lengyeltóti térségben igen számottevő. A régió kommunális ellátottsága 2001-ben többnyire kedvezőtlenebb az országosnál. A magánháztartásokban élők közül az országos aránynál (26,3%) valamivel alacsonyabb az egyfős háztartásokban élők aránya a régióban (24,1%).%

Makrogazdasági folyamatok

A régió gazdasági teljesítménye országos összehasonlításban közepesnek tekinthető. Az elmúlt évtizedben jellemző tendencia a gazdasági aktivitás csökkenése. A régió aktivitási aránya 49,7%, mely 2,2 százalékponttal elmarad az országos átlaghoz képest. A mezőgazdaságban foglalkoztatottak súlya jelentősebb az országosnál, a szolgáltatásban és az iparban foglalkoztatottak arányának rovására.

A régió társas vállalkozási aktivitásának alacsony szintje a kedvezőtlenebb gazdasági környezetre és szerkezetre utal. A gazdaságfejlődés előnytelen feltételrendszerének köszönhetően az országos átlagot meghaladó a munkanélküliség, ezen belül is a tartós állástalanok magas hányada, az inaktívok meghatározó jelenléte és alacsony foglalkoztatottsági szint jellemzi a régiót. Mindez megsokszorozta a gazdaságilag aktív lakosságra háruló terheket, ami tovább rontja a térség versenyképességét. A vizsgált mikro térség társadalma a magyar és a megyei átlaghoz viszonyítva rosszabb jövedelmi helyzetű. Az egy főre jutó évi jövedelem átlagos szintje 419.300 Ft, ami elmarad mind a megyei (721 ezer Ft), mind az országos átlagtól (830 ezer Ft). Az adózók aránya a lakosságon belül a megyei átlagtól elmaradó szinten alakul.

A régió szociális helyzetét meghatározó körülmények, területi folyamatok

A falvak nagy számának és a városok alacsony lélekszámának köszönhetően a községekben élők aránya közel 10 százalékponttal felülmúlja az országos arányt. A falusi lakónépesség aránya az országos átlag (34,9%) kétszeresét is megközelíti. A kistérségi központok ugyan minden esetben városok, ám többnyire csak korlátozottan képesek ellátni városi szerepkörüket lélekszám, gazdasági, egészségügyi, szociális, oktatási és kulturális potenciál tekintetében.

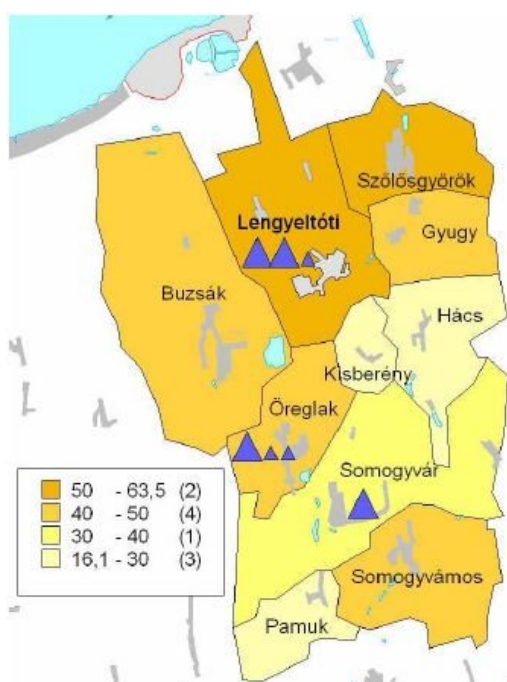
Gazdasági helyzet

Amint a legtöbb hasonló, hátrányos helyzetű kistérségre, így a Lengyeltótira is igaz, hogy a gazdasági életében az ipar részesedése átlag alatti, a mezőgazdaság ellenben gazdag tradíciókra és bizonyos értelemben igen kedvező adottságokra tekinthet vissza, ugyanakkor a szolgáltató szektor fejlettsége is hagy kívánnivalót maga után.

A vállalkozási intenzitás meglepően alacsony: 2005-ben 1000 lakosra csak 39 vállalkozás jut, amely érték a harmadik leggyengébb az egész régióban. A vállalkozások száma 1999 és 2005 között 18%-kal emelkedett, amit mindenképpen kedvező, a regionális átlagot meghaladó jelenségként kell értékelni. Ez azonban még mindig csak 545 működő (2004), és 743 regisztrált vállalkozást jelent (2006), vagyis az alacsony sűrűség és az alacsony lélekszám együtt a vállalkozói tőke igen csekély összességére is utal. A vállalkozás-sűrűség települési különbségeit az 1. ábrán mutatjuk be.

A skála két végpontja, 16,1 (Kisberény), illetve 63,5 (Szőlősgyőrök) között igen jelentős, közel négyszeres eltérés van. A vállalkozások száma valamelyest csökken ugyan a Balatontól távolodva, de a területi eloszlás nem teljesen egyértelmű. Ennél is nagyobb horderejű az ábrán kék háromszögekkel ábrázolt adat: a nagyobbak 50, a kisebbek 20 fő felett foglalkoztató vállalkozásokat jelölnek, a két kategóriának megfelelő cég ugyanis összesen csak hét található a kistérségben, 250 fő feletti nagyfoglalkoztató pedig egyáltalán nincs. Tegyük még hozzá, hogy a 10-19 fő közötti kategóriában is csak kilenc vállalkozást találunk, ráadásul szintén a fent is jelölt településeken: Lengyeltótiban (5), Öreglakon (2) és Somogyváron (2).

A működő vállalkozások legnagyobb része (406) 1-9 főt alkalmaz – adatok hiányában csak becsülni lehet, hogy ezeknek a többsége mindössze egy főnek ad munkát. 123 olyan vállalkozás van, amely alkalmazottak nélkül működik.

A térség gazdasági szerkezetének sajátosságait jól jellemzi az az adat, hogy a vállalkozások közel 20%-a a mezőgazdaságban, és mindössze 9%-uk az iparban tevékenykedett. Jelentős arányban vannak jelen az építőipari cégek (16,2%), a kereskedelem (22%), a gazdasági szolgáltatások (18%), a szállításiak mindössze (5,8%) vannak jelen. Első látásra kifejezetten kevésnek tűnik az idegenforgalmi vállalkozások 9%-os részesedése is. A regisztrált vállalkozásoknak 24%-a volt a társas vállalkozás (2006).

A térség agrárjellegét támasztja alá az agrárszektor keresőinek 12,5%-os aránya is (2001), amely ugyanakkor nem számít kirívóan magasnak a régió „vidéki” kistérségeinek sorában. Az ipari keresők részesedése ugyanakkor 33%, annak ellenére, hogy igazán jelentős ipari üzemet nem találunk a kistérségben.

A mezőgazdaság természeti feltételeivel kapcsolatban a kistérség vidékfejlesztési programja leszögezi, hogy a termőföld minősége az agrárgazdasági mérőszám alapján térségi, megyei és országos összehasonlításban is átlagosnak mondható. A térség adottságai ugyanakkor nem elsősorban a szántóföldi növénytermesztésnek, hanem bizonyos térségekben a szőlő- és

gyümölcságazatnak, más területeken pedig például az erdőgazdasági hasznosításnak kedveznek igazán.

A térség iparát néhány kis- és középvállalkozás határozza meg. A tevékenységek között többségében vannak a viszonylag egyszerű, nem különösebben technológia intenzív formák. A meghatározó cégek közül ki lehet emelni a Ferroflex Kft.-t (Lengyeltóti, fémszerkezetek hegesztése), a Varga Flexo Kft.-t (Lengyeltóti, nyomdai gépek javítása), a Dolomit Kft. (Lengyeltóti, betonelem-gyártás, kőfeldolgozás), Stehle Bau Kft. (építőanyag forgalmazás), Fonte Viva Kft. (ásványvíz palackozás), Tóti Aqua Kft. (szóda-, ásványvíz gyártás és palackozás), Tóth kút Kft., valamint az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** (húsipar, a kistérség területén található legnagyobb élelmiszeripari cég). Vagyis az ipar általában csak az alapanyagok egyszerű feldolgozásával állít elő termékeket, és ez a tevékenység is szinte kizárólag csak Lengyeltótira összpontosul.

A tercier szektorra is jellemző ugyanaz, amit az első kettőről elmondtunk: kevés a vállalkozás, azok is néhány foglalkoztatottal, alacsony tőkekoncentrációval jellemezhetők. A kistérség kereskedelmét is a kisvállalkozások egyeduralma jellemzi, a szomszédos Balaton gyorsan fejlődő kereskedelmi szférája mellett ennek megváltozására kevés az esély. A kistérségben összesen 130 kereskedelmi egység működik, ami 10 ezer lakosra vetítve mindössze 113 – ezzel a Lengyeltóti kistérség az utolsó Somogy megyében.

Közlekedési adottságok, hozzáférési problémák

A Lengyeltóti kistérséget ugyan nem érintik a közlekedési infrastruktúra legfontosabb tengelyei, de közvetlenül az északi határai mellett futnak el, így annak előnyeit legalább is részben élvezik. Az V. páneurópai korridor-rendszer részeként az M7 autópálya a kistérség központjától csak néhány percre halad el (valójában érinti is annak közigazgatási területét), és az Ordacsehi és Fonyód közötti csomópont révén a fel- és lehajtás is biztosított.

A kistérség belső úthálózatát ezzel szemben csak mellékutak alkotják. A legfontosabb, a terület észak-déli tengelyében futó út a 6701-es számot viseli, és Fonyódot kapcsolja össze Kaposvárral. Ez az út, illetve az ebből kiágazó további alsóbbrendű utak fűzik fel a kistérség minden települését.

Ugyanebből adódóan a kistérség négy zsáktelepüléssel is rendelkezik: Gyugy, Hács, Kisberény és Somogyvamos mind ezen az oldalon, a tengelytől keletre helyezkedik el. Ha ezt a négy községet a kistérség 10 településéhez viszonyítjuk, akkor 40%-os, kimagaslóan magas zsáktelepülési arányt kapunk.

A közúti elérési idők viszonylag kedvezőek. A gyorsforgalmi úthálózat az M7 révén közel van (amely már része az egész Európára kiterjedő pályarendszernek), az elérési idők 7-23 perc között alakulnak, értelemszerűen északról, dél felé haladva növekszenek. A megyeszékhely elérhetősége éppen fordítva alakul, a kistérség déli peremén mindössze 30, északi részén közel 50 perc. Kis mérete ellenére Lengyeltóti város elérése még annak kistérségén belül periférikus fekvése ellenére is jó, 5 és 15 perc között alakul.

A kistérség vasúti közlekedését egy mellékvonal, a Kaposvárt Fonyóddal összekötő 36-os számú vonat biztosítja, amelyen Pamuk, Somogyvár, Öreglak és Lengyeltóti rendelkezik saját állomással, illetve megállóhellyel. A pamuki kivételével mindegyik viszonylag távolabb esik a település központjától. A vonalon, hétköznapokon öt vonatpár közlekedik (a téli menetrend szerint), amelyek közül egy Pécs-Celldőmök, illetve Pécs-Szombathely viszonylatban a régió központját is átszállás nélkül elérhetővé teszi Kaposvárig. A vonal többé-kevésbé átlagos állapotban van, de a lassújelek ennek megfelelően megkeserítik a vasutat választók életét: egy Lengyeltóti–Kaposvár utazás (41 km) átlagosan 60-70 percet vesz igénybe. Fonyódi átszállással egyébként kinyílik a vasúti horizont: hazai IC (Nagykanizsa, Keszthely,

Budapest) és nemzetközi (Zágráb) vonatok is megállnak itt. A vasútvonal léte ez idáig egyetlen ismert koncepció szerint sem forgott veszélyben, a nyári időszakban jelentős üdülőforgalmat bonyolít.

Az autóbusz közlekedés bizonyos falvakban egyértelműen nem felel meg az igényeknek. A korábban említett zsáktelepülésekről a megyeszékhely csak átszállással érhető el, de Somogyvámosról például a kistérségi központ is. A kistérség nagyobb településeit azonban a vasúti és autóbusz közlekedés viszonylag hatékonyan kapcsolja össze egymással.

A Vadfeldolgozó az út mentén Öreglak és Lengyeltóti között helyezkedik el, megközelítése busszal, illetve saját erőből (autó, kerékpár, gyalog) lehetséges.

A népesség egészségügyi helyzete

A régió értékei a születéskor várható élettartam tekintetében mindkét nem vonatkozásában némileg elmaradnak az országos átlagtól. Tekintettel arra, hogy a születéskor várható életkilátások nagymértékben függenek az adott területi egység gazdasági fejlettségétől, egészségügyi és szociális ellátottsági színvonalától, valamint kultúrájától, s a régió az említett dimenziók szerint igen heterogén összetételű, a kistérségek szintjén számottevő különbségek valószínűsíthetők.

Az egészségügyi alapellátás a települések zömében hozzáférhető. Jelentős különbség van azonban a települések között a rendelések gyakoriságában, valamint a házi orvosok leterheltségében.

Egészségügyi alapellátás a kistérségben

A fekvőbeteg-ellátás tekintetében a területi kórházak közül a Marcali, a súlyponti kórházak közül alapvetően a kaposvári Kaposi Mór kórház az illetékes. Marcaliba hétköznapokon nyolc autóbuszjáratral lehet eljutni, átlagosan 55-60 perc alatt.

A kistérségben 2005-ben 86 955 házi orvosi vizsgálatot végeztek el, az egy főre vetítve 7,5, amely érzékelhetően több a leghátrányosabb helyzetű kistérségek átlagánál (6,3). Az, hogy ez az érték a lakosság egészség tudatos magatartásának, vagy aránylag rosszabb egészségi állapotának eredménye-e, ebből az adatból nem lehet eldönteni.

Iskolázottságra vonatkozó adatok

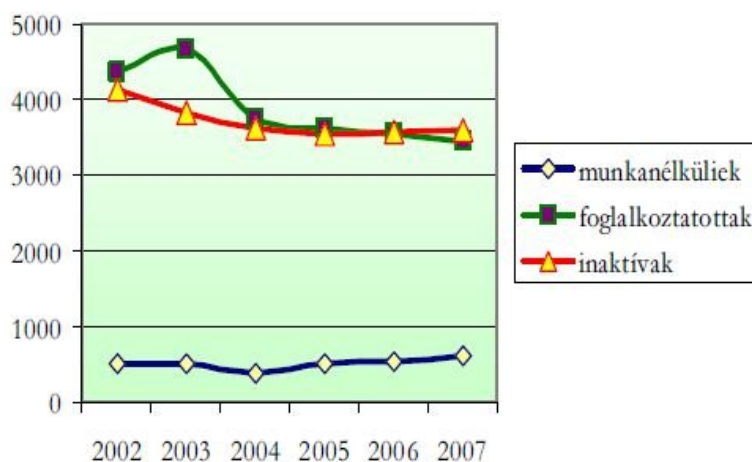
A régió népességének az országos átlagnál kedvezőtlenebb iskolai végzettség szerinti összetétele nehezíti alkalmazkodóképességét a gazdaság változásához.

Sok településen nem megoldott helyben az alap- és középszintű oktatás hozzáférhetősége, aminek következtében a gyermekek jelentős része kényszerül ingázásra.

Országosan folyamatosan növekszik a közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya, és egyre kevesebben vannak azok, akik az általános iskola elvégzéséig sem jutnak el. A kedvező változások ellenére a régió a középiskolai érettségivel és a felsőfokú végzettséggel rendelkezők tekintetében is elmarad az országos átlagtól.

Foglalkoztatottsági helyzet

A Lengyeltóti kistérség foglalkoztatási mutatóira több körülmény nyomja rá a bélyegét. Egyfelől, az alacsony vállalkozási aktivitás, különösen pedig a nagyvállalkozások, ipari foglalkoztatók hiánya, továbbá a közszolgáltatások gyengesége, a település intézmények hiánya erősen leszűkítik a munkaerő piaci keresletet. Ezek a tényezők összességében sokkal intenzívebben jelentkeznek a Balaton, és idegenforgalmának közelségénél. Ebből adódóan a legfontosabb munka erőpiaci mutatók mindegyike folyamatosan romlik az elmúlt néhány évben.

Az ábrázolt abszolút értékek, csökkenő tendenciája részben a népességszám apadásából fakad, de annál sokkal intenzívebb.

A foglalkoztatottak számának csökkenése különösen látványos, ehhez képest a munkanélküliség emelkedése tulajdonképpen visszafogott, bár öt év alatt még így is arányaiban másfélszeres a különbség, és a végeredmény az ÁFSZ itt idézett statisztikája szerint – 15,04%.

Az ÁFSZ Dél-Dunántúli Regionális Munkaügyi Központjának 2007. augusztusi részletes statisztikái még ennél is kedvezőtlenebb helyzetet vetítenek elénk, amennyiben itt már 921 főt tartanak nyilván, akik közül 341-en egy évnél régebben folyamatosan állás nélkül vannak. Közülük 123-an járadékra, 92-en segély típusú ellátásra voltak jogosultak. Ez a 4269 főre becsült, gazdaságilag aktív népességre vetítve 21,6%-os mutatót eredményez, amely természetesen nem azonos a munkanélküliségi rátával.

Az álláskereső 37,1%-a számít tartós, vagyis egy évnél hosszabb ideje regisztrált munkanélkülinek, 60%-nak pedig legfeljebb általános iskolai végzettsége van, ami az egyik legmagasabb érték a régióban. Átfordítva ez egyben azt is jelenti, hogy a középfokú végzettség már viszonylag jó esélyeket ad a munkaerőpiacon.

Az a mintegy 3200 ember, aki ténylegesen foglalkoztatottként jelentős részben nem saját lakóhelyén teszi. A foglalkoztatottak közül mintegy 1850 fő dolgozott a lakóhelyén, 1300 fő pedig ingázott (ez utóbbi adatok 2001-esek, a népszámlálásból származnak).

Összesen 1616 fő ingázott 2001-ben a kistérségen belül, és ebből csak mintegy 484 jelent meg a másik oldalon, az ingázók között. Még magának Lengyeltótinak a mutatója is erősen negatív, vagyis a városi szerepkörök közül a foglalkoztatási központi funkciókat sem képes megnyugtató módon ellátni.

Az önkormányzatok ebben a tekintetben úgy is a legjelentősebb foglalkoztatók közé tartoznak, hogy viszonylag kevés intézményt tartanak fent. Amíg alig négy vállalkozás munkaerő-létszáma haladta meg az 50 főt, addig egyedül Lengyeltóti 187 főt foglalkoztatott közalkalmazottként, köztisztviselőként vagy más formában. Az 50 fős határ, felett van Buzsák, Öreglak, Somogyvár és Szőlősgyőrök önkormányzata is. A közcélú

foglalkoztatásban 2005-ben 169-en vettek részt, ami meglehetősen, tekintélyes szám a települések méretét és az önkormányzatok teherbíró-képességét is figyelembe véve.

Általában véve a foglalkoztatókkal kapcsolatban az a néhány fontos szereplő kiemelésre került a gazdasági résznél. Jellegetes tünetként is felfoghatjuk, hogy a kistérség vállalkozásai nem nyertek el jelentősebb, foglalkoztatás-bővítést célzó pályázati forrást.

Cigány népesség

A Központi Statisztikai Hivatal a népszámlálások alkalmával a települések etnikai arányairól is összeír adatokat. A 2001-es népszámlálás szerint a vizsgált településeken élők kis számban vallották magukat nem magyar nemzetiségűeknek (392 fő), így átlagosan 5%-os arányt képviselnek a kisebbséghez tartozók. Körükben a társadalmi-gazdasági hátrányok halmozódása gyakrabban figyelhető meg. A többi nemzeti kisebbség közül a német, szlovák, illetve ukrán kisebbséghez tartozók száma lehet még említésre méltó. Minden település rendelkezik általuk lakott, külterülettel (erdők, mezőgazdasági területek, pincesorok, puszták). A pusztai lakosság jellemzően a hátrányosabb helyzetű társadalmi rétegekből kerül ki és a települések társadalmi szegregátumát jelentik.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint Somogyban laknak jelentősebb számban cigányok, meghaladva a 10 000 főt (meghaladva az országos átlagot 2%). Egyes községekben kiugróan magas arányú cigány népesség található. A roma népesség számának növekedésével számos kistelepülés lakosságának cseréje indult meg.

A Régió lényeges sajátossága a lakosságon belül a nemzetiségek magas aránya. 2001-ben az ország lakosságának 3,1 %-a tartozott valamilyen nemzetiséghez. Ettől lényegesen eltérnek a Dél-Dunántúl adatai, ahol a nemzetiségek aránya 16,6 %-os. A Dél-Dunántúl három legmeghatározóbb nemzetisége az összes nemzetiség 96 %-át teszi ki és ez a következőképp oszlik meg:

Cigány:	43,8 %
Német:	42,0 %
Horvát:	10,4 %

Szegénység, mélyszegénység által veszélyeztetett csoportok köre

A 90-es évek fordulóján lezajlott rendszerváltozást a szegénység alakulásának területi növekedései kísérték. A szegénység kiterjedtsége nehezen határozható meg. A hiányzó adatok miatt csak a szegénységbe kerülést valószínűsítő faktorokon (alacsony iskolai végzettség, a szervezett munka világától való átmeneti vagy tartós kirekesztődés, demográfiai tényezők, háztartás szerkezete, nagysága) keresztülközelíthető meg a szegénységben élők területi elhelyezkedése, a probléma nagysága. E tényezők előfordulása alapján a szegénység koncentrációja Lengyeltóti kistérségben megfigyelhető.

Segélyezés

A legtöbb segélytípus esetében elmondható, hogy a segélyben részesítettek aránya a régióban meghaladja az országos szintet. Míg a rendszeres szociális segélyt és a kiegészítő családi pótlékot szinte valamennyi települési önkormányzat biztosítja, addig a kiegészítő segélyek igénybevételét lényegesen kisebb arányban biztosították a helyhatóságok, a törvényi kötelezettség ellenére (pl. a lakásfenntartási támogatás a régióban csak minden ötödik településen hozzáférhető).

A gyermekek szegénységi kockázatának alakulásában meghatározó szerepet játszanak a demográfiai ismérvek (családtípus, gyerekszám, gyermekek életkora), a háztartás felnőtt tagjainak munkaerő-piaci helyzete (aktív felnőttek, munkanélküliek), a lakóhely (város-falu) valamint a roma kisebbséghez tartozás. A fenti megállapítást támasztja alá a régió segélyezési statisztikája is. A családban élők gazdasági aktivitás szerinti összetétele és az anyagi deprivációban élő gyermekek előfordulási gyakorisága között szignifikáns összefüggés látszik a regionális adatsorok alapján. A családi pótlék kimutatása alapján az egyedülálló szülővel élők aránya az országosnak háromszorosa.

Családvédelem, családsegítés

A családsegítő szolgálatok száma mind országosan, mind regionálisan fokozatosan emelkedett. A családsegítő szervezetek fenntartója túlnyomórészt az önkormányzatok. A civil szervezetek szerepvállalása csekély (5%), egyházak nincsenek jelen az alapellátásban.

Probléma a családsegítő szolgálatok működésében, hogy sok településen egy személyben látja el a feladatokat egy védőnő. A gondozottakra általában jellemző a céltalanság, határozatlanság, düh és az egészség kezelésének hiánya; kommunikációs zavar, motivátlanság, érdektelenség, a társas életelemi szabályainak hiánya, normaszegő magatartás, viselkedési zavarok, sérült személyiségkép, visszamaradt mentális fejlődés, a nagyobbak esetén kamaszkori pszichés problémák, lopások, hazugságok, beilleszkedési nehézségek, bandába verődés, prostitúció, öngyilkossági kísérletek.

Családjaik sajnálatos módon nem tudtak, tudnak segíteni az alapvető egészségügyi, szocializációs funkciók előmenetelében, segítésében, sőt, kimondottan negatív mintát nyújtanak a számára.

A fenti tényezők alapján elmondható, hogy szükséges az egészségügyi, szociális ellátás segítése, külön programok beiktatása, a helybéliek megfelelő segélyezése.

IV. PROJEKT INDOKOLTSÁGA, SZÜKSÉGESSÉGE

A kistérség lakossága – az országos helyzetnek megfelelően – magas megbetegedési és kedvezőtlen halálozási helyzettel jellemezhető. Kiemelkedő a daganatos betegségek aránya, ezen belül is a szenvedélybetegségek (dohányzás, alkoholizmus) következményeként előálló tüdő- és májbetegségek. Ugyancsak jelentős a mozgásszervi betegségekben szenvedők aránya, illetve súlyos problémákat okoz a magas vérnyomás, a cukorbetegség és az ezek következményeként fellépő újabb megbetegedések és korlátozottság a mindennapi tevékenységekben, a munkavállalásban, a társas kapcsolatokban stb.

E megbetegedések háttérben az előzőekben taglalt elemzésben szereplő tényezők mellett, a helytelen életmód is lényeges szerepet játszik. Az életmódok kialakítását meghatározza, elsősorban a társadalmi-gazdasági helyzet, az iskolázottság, a jövedelem, a munkavégzés (vagy éppen annak hiánya, a munkanélküliség), de emellett még a rosszabb helyzetben élőknek is **van bizonyos választási lehetőségük**, hogy döntéseik, mindennapi cselekvéseik az egészségesebb élet irányába mutassanak.

Az életmód megváltoztatása az egyik legnehezebb feladat mind egyéni, mind közösségi szinten és ennek kezelésére az egészségügyi ellátórendszer – más feladatából, rendeltetéséből adódóan – önmagában nem képes. Az egyéni erőfeszítések – még komoly szándék mellett is – nehezen valósíthatóak meg a szűkebb-tágabb közösség (mint pl. a család, a barátok, a munkahelyi közösség stb.) támogatása nélkül. A jövőbeli hasznok (mint pl. a hosszabb és egészségesebb élet) nehezen megfoghatóak az egyének számára és komoly tudatosság szükséges az ennek eléréséhez szükséges cselekvések mindennapi megtételéhez, az életmód jelentős megváltoztatásához. Az életmód megváltoztatására irányuló erőfeszítések akkor lehetnek sikeresek, ha beágyazódnak egy közösség életébe, s a hosszú távú cél (mint pl. az egészségnyereség, a hosszabb élettartam, az egészségügyi ellátás ritkább igénybe vétele betegség miatt) mellé naponta megtapasztalható „hasznok” és örömök kapcsolódnak.

Másként fogalmazva: az egészség fejlesztésének célja tehát önmagában nem lehet a betegségek megelőzése és az élettartam növelése (mivel ezek a hosszú távon, sokszor évtizedek múlva megtapasztalható hasznok nem adnak elegendő motivációt a mindennapi cselekvésekhez), hanem szükség van olyan rövidebb távon már megtapasztalható konkrét eredményekre, amelyek a hosszú távú célt szinte „automatikusan” támogatják.

Különösen nehéz a hosszú távú céllal való azonosulásra építeni egy olyan kistérségben, ahol rendkívül kedvezőtlen a lakosság összetétele, nevezetesen magas az iskolázatlan, telepszerű körülmények között élő, munkanélküliséggel, megélhetési és jelenleg is súlyos egészségi problémákkal küszködő lakosság (ezen belül a roma lakosság) aránya.

A probléma kezelése, a helyzet javítása, megváltoztatása csak komplex közelítéssel képzelhető el. Ehhez megfelelő eszközt biztosít a társaság közösségi alapú egészségterv elkészítése. A közösségi alapú egészségtervek története ugyanis azt bizonyítja, hogy a foglalkoztatottak, és a közösségbe járók vonzaskörnyezetének szükségleteire, motivációira, részvételi szándékaira és konkrét cselekvéseire építő stratégiai program és cselekvési terv nemcsak eredményes és költséghatékony, hanem a fenntarthatóságot hosszú távon is garantálni képes. Az egészségterv tehát nem az egészségügyi ellátás, vagy bármilyen hatóság terve, hanem az önmagukért és közösségeikért cselekedni hajlandó munkavállalók és hozzátartozóik közös akaratát összegző cselekvési program. A jó egészségterv beépül a közösségek életébe és önmagát fenntartó folyamatként megy tovább.

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** dolgozói részére egy ilyen, az életminőséget, egészségi állapotot befolyásoló, komplex helyzetelemzésre építő, a problémákat számba vevő, arra stratégiát és konkrét megvalósítást kidolgozó egészségterv készítése indokolttá vált. Csakis egy, átfogó program keretében tudjuk feltárni a már artikulálódott elképzelések mellett a még rejtett szükségleteket és az érintettek bevonásával kezelni felmerülő problémákat, köztük kiemelten azokat, amelyek az életminőséget és az egészséget súlyosan veszélyeztetik.

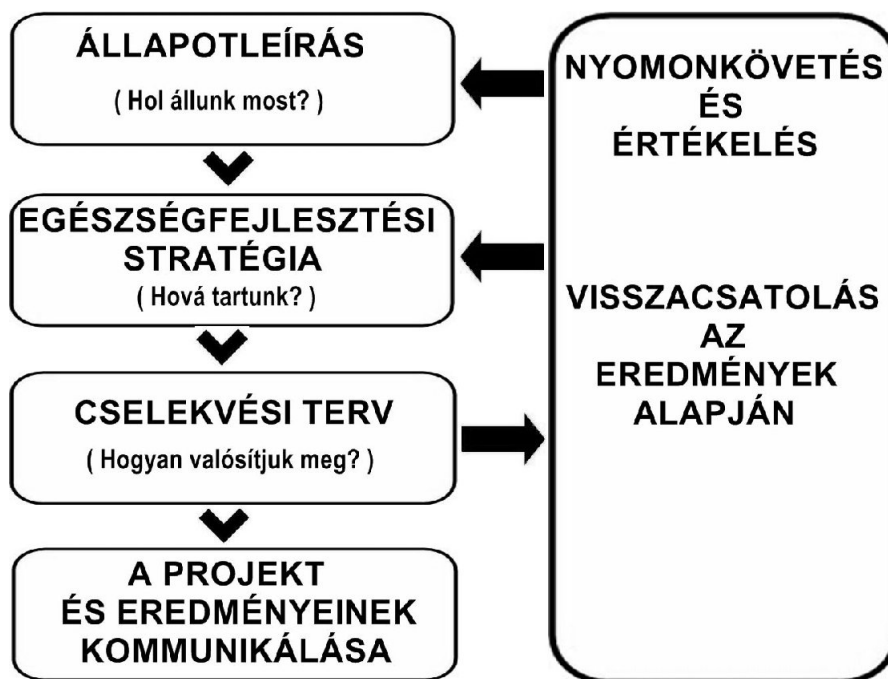
Célcsoport

A program célcsoportja az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** dolgozói, hozzátartozói, nemre és korra, etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül. Az egészségterv célját csak akkor érheti el, ha az nem az eleve jobb helyzetben lévők egészségi állapotának, életminőségének javítására koncentrál, hanem a valamilyen szempontból hátrányos helyzetben lévő (esetenként kirekesztett) embereket is integrálja a programokba,

V. MUNKAHELYI EGÉSZSÉGTERV FOGALMA

Olyan komplex programtervezet, amely a munkavállalók életminőségének és munkafeltételeinek javítását, egészségük fejlesztését szolgálja – közösségi erőforrások mozgósításával. Megvalósításában mindenki egyenrangú és aktív félként vesz részt, mivel a munkahelyi közösség igényein alapul, helyi egészségterv folyamat jellegű, megvalósításának lépései folyamatos értékelés, monitorozás és visszacsatolás során valósíthatók meg szereplői segítségével.

MUNKAHELYI EGÉSZSÉGTERV FOLYAMATA

VI. ÖREGLAKI VADFELDOLGOZÓ BEMUTATÁSA

1980-ban létesült a falu határában a Balatonnagyberek Állami Gazdaság, a MAVAD és négy megye erdőgazdaságainak ötlete nyomán a termékeit külföldön is értékesítő vadfeldolgozó üzem. 1989-ig ez jogi személyiség nélküli gazdasági társaság volt, a Balatonnagyberek Állami Gazdaság működtette.

1989. január 1-jén korlátolt felelősségű társasággá alakult át, azóta a neve: **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.**

A társaság az ország egyik legnagyobb vadfeldolgozójának számít, az országban elejtett nagyvadak 20-25% át vásárolja fel.

A főként gasztronómiai különlegességnek számító termékeit, 96% exportálja, főként Németországba, Ausztriába, Svájcba, Belgiumba és Olaszországba.

Üzemük az Európai Unió által elfogadott vadfeldolgozó üzem, mely a HACCP és a FSSC 22000:2011 minőségbiztosítási rendszerekkel rendelkezik, illetve nagy hangsúlyt fektet a minőségre, pontosságra, és a korrekt piaci árra.

Az elmúlt években nyereségesen üzemelő cég, éves szinten 100%-os kapacitását kihasználva folyamatos fejlesztéseket hajt végre.

Az Öreglaki Vadfeldolgozó munkatársainak egészségügyi és szociális helyzete

A 2012 októberi állapotfelmérésünk célja az életminőséget, az egészségi állapotot befolyásoló tényezők feltérképezése, a feltárt tényekből problémalista összeállítása a további stratégiai célok, illetve cselekvési programok meghatározása érdekében.

VII. MUNKAHELYI KÖRNYEZET

Gazdasági környezet

A fejezet fő célja, hogy felvázolja az érintett dolgozók, családtagjaik és környezetük életmódját, egészségi állapotát közvetve befolyásoló tényezők helyzetét az **Öreglaki Vadfeldolgozó** társaságnál. E körbe tartozik a foglalkoztatottság és jövedelmi helyzet, amelyek egészségre és mentális állapotra gyakorolt hatása vitathatatlan.

Az emberek gazdasági, társadalmi körülményei jelentősen befolyásolják egészségi állapotukat. Az alacsonyabb társadalmi szinten élő emberek esetében gyakoribbak a súlyosabb betegségek az idő előtti elhalálozás veszélye. Ennek fő oka a hátrányos anyagi helyzet, a létbizonytalanság, a szorongás, a társadalmi beilleszkedés hiánya, vagy kirekesztettség.

A **feldolgozóban** dolgozók 70 %-a férfi, 30%-a nő. Míg éves bérezésük az országos átlag feletti, az első fejezetben taglalt térségi hatások Őket is érintik, hiszen 100%-ban e térség lakói. Tehát gyakori, hogy családjukban egyedüli keresők, mert munkanélküli a feleség vagy férj stb. Jövedelmükből általában családjuk egésze él, előfordul, hogy nem csak a szűk értelemben vett, anya apa gyerekek, hanem unokák vők, vejek vagy akár rokonok is. És így már rögtön az országos alá csúszott az egy főre jutó megélhetést biztosító jövedelem szintje. A kor megoszlás e tekintetben szinte figyelmen kívül hagyható, mert ha fiúról, van szó segíti munkanélküli szüleit, nagyszüleit esetleg élettársát, ha közép korosztályról akkor lakás és egyéb gyakran devizahitelt fizetők és természetesen kiskorú gyermekeket nevelők, de van a dolgozók között olyan is aki 10 -12 családtagjáról gondoskodik rendszeresen.

A közlekedési lehetőségek taglalása mutatta, hogy a Feldolgozó kieső elhelyezkedése- a legközelebb lakó 6km-végett a tömeg közlekedési eszközökre nem támaszkodhat, hiszen a termelés téli szezónban akár reggel 6 órától este 20-21 óráig is és szombat vasárnap is zajlik, rugalmasan, a munka folyamatok miatt, erősen kiszámíthatatlan időbeosztással.

Télen a kerékpáros közlekedés, ha ugyan még volna is ereje 10-12 óra munka után bárkinek-, ellehetetlenül a hideg és az utak nehezen járhatósága miatt. Tehát marad a személygépkocsi, melynek mind üzemben tartási, mind üzemelési költségei újabb terhet rónak a szűkös családi költségvetésekre.

Mindezek ismeretében igen erős stressz, nyomás nehezedik a felelősség tudatos családapa és családanya dolgozókra, melyek elősegítik az:

- idegrendszeri megbetegedéseket,
- szív és érrendszeri elváltozásokat,
- keringési elégtelenségeket,
- magas vérnyomást,
- emésztés, anyagcsere folyamatok leromlását.

Minél tovább élnek az emberek megterhelő szociális és gazdasági körülmények között, annál kisebb a valószínűsége, hogy egészséges, derűs öregkort érnek meg.

Ezért igyekszik a cég vezetősége jelenleg is különböző juttatásokkal, kiegészíteni a bérként kézhez kapott jövedelmeket. Pl.: élelmiszercsomag és utalvány. E célból ír pályázatokat, melyek lehetővé tesznek a dolgozók és családjaik számára olyan szolgáltatások igénybe vételét, melyekre nem elegendő a jövedelmük lásd egészségvédő programok és kezelések.

A természeti és épített környezet

A környezeti hatások 19 %-ban befolyásolják a munkavállalók egészségi állapotát. Az egyes környezeti ártalmak, betegségek kialakulását okozhatják, illetve hozzájárulhatnak a betegségek kialakulásához. Az egészséges környezet ugyanakkor hozzájárul a kedvező egészségi állapot fenntartásához.

A környezet állapota, a környezeti tényezők egészségre gyakorolt hatása okán foglalkozunk a legfontosabb környezeti tényezők bemutatásával az alábbiakban.

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** „csodálatos, szántóföldekkkel és mezőkkel tarkított erdei környezetben helyezkedik el. Körülötte csicsergő madarak sokasága, erdei és mezei állatok. Nyáron a zöld sokasága, télen a kopár fák nyugalmat, békét sugárzó igazán idilli vidéki hangulatot adnak”.

A feldolgozó bekerített területén messziről integető, magas, örökzöld fenyő és tuja fák, a kertben füvesített területek padokkal, nyáron egynyári virágokkal, muskátlikkal és 2 méteres óriás leanderekkel díszítve. Belépve akár üdülni is szívesen maradnának az ide érkezők.

Mindenütt tisztaság, ápoltság uralkodik.

A szociális helységek:

- öltözők: kő burkolatú, férfi és női külön tusolóval, padokkal, mindenkinek szekrényes ruhatárolási lehetőséggel, elkülönített, linóleum burkolatú, fém szekrényes, minden előírásnak sokszorosán megfelelő szennyes tárolókkal.
- ebédlő: otthonos hangulatú, meszelt fallal, asztalokon terítőkkal, porcelán poharakkal, és étkező készletekkel, dekorációkkal, ital és ivóvíz automatákkal, nagy déli tájolású ablakokkal, kellemes, tágas, világos helység. A falon elhelyezett, hirdető tábla egészséggel kapcsolatos információkat is tartalmaz.
- konyha: kő burkolatú, szintén meszelt fallal, csempézve, nagy szabadba is nyitható ajtóval, ablakokkal, világos helység, modern, Eu-s követelményeknek megfelelő, magas színvonalú berendezésekkel, ablakos kiszolgáló pulttal felszerelve. Jelenleg csak rendezvények alkalmával használják kisebb mennyiségű ételkészítésnél, a napi ebédet egy közeli panzióból szállítják ide, menüs ebédeltetési módszerrel. Mindent folyamatosan fertőtlenítenek, és patyolat tisztaságot tartanak.
- WC-k külön férfi és női, mosdókkal, kézfertőtlenítőkkal, a kézfertőtlenítést szabályait, bemutató táblával a falon, egészségügyi papírral és papír kéztörölővel, szemetesekkel, lemosható fehér festékekkel mázolt és csempézett falakkal. Folyamatosan fertőtlenített, tisztán tartott helységek.
- a felsorolt helységekhez az udvarról üvegajtón át, lemosható, meleg árnyalatú sárgára mázolt fallal és burkolólappal lerakott folyosó vezet, melyen keresztül megközelíthetőek az irodahelységek is.
- a 8 iroda változatos képet mutat, burkolatok, felszereltségük, falfestésük tekintetében. Általánosan elmondható, hogy világosak, tiszták, jól és kényelmesen felszereltek, légkondicionáltak, tükrözik a benne dolgozók munkaköri és személyes igényeit. Az irodák előtere meszelt falával, tisztaságával, tágasságával szintén kellemes helység, ahol a gyors kommunikációs ügyintézésre és a kellemes hangvitelű csevegésekre is lehetőség nyílik. Természetesen minden e részlegen dolgozónak, saját íróasztal és számítógép áll rendelkezésére.
- az emeleten: négy csillagos minősítést is megérdemlő tárgyaló, teakonyha, vendégszoba, tusoló, férfi-női illemhelyek találhatóak, kő, csempe burkolatokkal, lemosható falakkal, függönyökkel, kárpitozott bútorokkal.
- a TMK üzembrész ezen épülettel egybe épült ugyan, de az udvarról külön bejárattal nyílik. Rendeltetésének megfelelő felszereltséggel, tisztasággal, meleg-beton burkolattal, nagy ablakokkal, jól szellőztethető, fűthető, világos, tágas helység, külön raktárral, és külön öltözővel.
- a külsős öltöző, picit távolabbi a porta épületben helyezkedik el, minden berendezés megtalálható itt is, de érezhető némi különbség a bent dolgozók szociális helységeihez viszonyítva. talán úgy fogalmazhatunk, hogy a külsős férfi dolgozókhöz is jól jönne egy szorgos, asszonykéz.
- a porta helység is megfelel a célnak, de kissé szűkös, túlszűfolt, de pl. étel-ital letételéhez, tárolásához kicsi lehetőséget sem biztosít.
- a feldolgozó helységei szintén nagyon higiénikusak, jól felszereltek, kiváló minősítésekkel rendelkeznek, de emlékezzünk meg a munkafolyamatokról, melyek nap, mint nap itt zajlanak. A lőtt vadak feldolgozása. Mely munkához folyamatosan 10C fokos vagy a hűtőkamrákban ez alatti hőmérsékletre van szükség, folyamatos az állati vér jelenléte, melynek lemosása állandó vizes burkolatot jelent. A szellőztetés légelszívóval és hideglevegő befúvóval folyamatosan üzemel. Hát igen, a sok szép és meleg szociális helység után itt található az élet egyik legnehezebb munkaterülete,

melyet a legjobb indulattal sem lehet a lélek – test- szellem feltöltőjének, építőjének nevezni, jól felszereltsége ellenére sem.

Az itt dolgozók minden tiszteletet megérdemelnek, erős akaratú, kitartó szorgalmas emberek. Téli szezonban kora reggeltől késő estig 15-30 perces étkezési és melegedési szünetekkel folyamatosan hideg, nyirkos közegben, nagyon nehéz fizikai munkát végeznek. Az állapotfelmérésük szerint, kimutathatóak a munkakörülményük okozta egészségügyi terheltségük. A dolgozók 80%-ánál előfordul:

- alsó és felső végtagjaik átfázottak, bőrük száraz berepedezett,
- kismedencéjük, a folyamatos hideg miatt krónikusan visszatérő gyulladásokkal telített, /mint például a hólyaghurut/,
- nyirokrendszerük terhelt, telített, keringése lelassult,
- hátuk, mellkasuk, tüdejük átfázott,
- felső légútjaik hurutosak,
- ízületeik kötöttek, merevek, torzultak,
- szervezetük erősen savas,
- gyakorta szúrt, vágott sebeket szereznek, melyek alkalmanként el is fertőződnek.
- gyakoriak a bőr és köröm gombásodások.

Zöldfelületek

Öreglak a zöldfelületek tekintetében mennyiségi és minőségi szempontból is kedvező helyzetben van. A biológiailag aktív területek aránya magas, hiszen a község családi házas, kerti övezet, klímáját jótékonyan befolyásolják a környező zöldterületek, legelők, erdők.

A **feldolgozó** is rétek övezte terepen épült. Kertje: magas fenyőfákkal betelepített, nyáron leanderekkel, egynyári virágokkal, yuccákkal, zöld gyeppel kellemes tartózkodási hely.

Levegőminőség

Öreglak és környékének levegő-higiénés helyzete jónak mondható. A mérési eredmények alapján a nitrogén-dioxid, kén-dioxid, valamint az ülepedő por értékei nem haladják meg az egészségügyi határértéket.

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** területén: az ÁNTSZ vizsgálatokon az ipari légszennyezés, nem jellemző, az üzem nem bocsát ki környezetszennyező anyagot. A levegő minőségi mutatói döntően a közlekedés okozta levegőszennyezést jelzik.

A levegőbe kerülő vegyi anyagok – elsősorban a maró hatású szennyező – károsítják az emberek nyálkahártyáját, így a fokozottan érzékennyé vált légutakban a különböző biológiai allergének (pollenek, gombák) heves reakciót válthatnak ki. Ezzel magyarázhatók az utóbbi évtizedben folyamatosan emelkedő légúti allergiás megbetegedések.

Az ÁNTSZ Somogy Megyei Intézete 2004-től speciális mérőműszerrel méri a megye területén a biológiai allergének előfordulását. Az allergiás megbetegedések visszaszorítása érdekében a rendszeres felvilágosítás mellett elengedhetetlen a rendszeres gyommentesítés.

A dolgozók között nincs allergiás, asztmás megbetegedés.

Vízminőség

A község életében az itt élő emberek életminőségének meghatározásában kiemelt fontossággal bír az ivóvíz minősége. Öreglak a vízigényeket teljes egészében saját vízbázisából elégíti ki, ez érkezik meg az **Öreglaki Vadfeldolgozó** területére is.

A vezetékes ivóvíz ellátás gyakorlatilag megoldott. A vízvezeték hálózat hossza mintegy 23,7 km, melynek összetétele vegyes, mind a vezeték életkorára, mind pedig a vezeték anyagára vonatkozóan.

A jövőben megvalósításra kerül az ammónia, vas, és mangán eltávolítását lehetővé tevő technológia telepítése. A vízminőség megfelel az egészségügyi előírásokban foglaltaknak.

A szennyvízelvezetés megfelelő módon kiépített.

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** a vezetékes víz ellátás mellett, rendelkezik saját, jó vízhozamú és bevizsgált, ivóvíz minőségű fűtő kúttal, de az ebédlőben ivóvíz tároló, hűtést biztosító gépet is elhelyeztek.

Hulladékkezelés

A kistérség szilárd hulladéklerakó hellyel rendelkezik, ahol a beszállított hulladék teljes mennyisége ártalmatlanításra kerül. A szelektív hulladékgyűjtés lehetőségére tett kísérletek, meggyőző eredményt mutattak:

- A papír jellegű hulladékot, összegyűjtik újra hasznosítás céljából.
- Az olajos rongyok teljesen elkülönítetten kerülnek elszállításra is.
- A háztartási jellegű hulladék elszállító az AVE megszokott rendszerével működik itt is.
- A feldolgozó veszélyes hulladék, melléktermékeit az ANTSZ előírásainak megfelelően külön gyűjtik és az erre kijelölt, ÁTER cég rendszeresen elszállítja.

Az **Öreglaki Vadfeldolgozóban** tisztaság, rendezettség uralkodik nemcsak az első látásra szembetűnő nagyobb területeken, hanem a legkisebb sarkokban is.

Zajártalmak

Öreglakkal kapcsolatos mérési eredmények csak korlátozott számban állnak rendelkezésre.

Környezeti zajviszonyait elsősorban a közlekedés alakítja, mivel Öreglakot nem szeli át főközlekedési út, nem terheli számottevő mértékben, de az **Öreglaki Vadfeldolgozó** a község külterületén a Kaposvárra vezető út mentén helyezkedik el.

Az üzem területén állandó zaj nincs, az ideiglenesek nem haladják meg a határértéket, vagy csak a megfelelő munkavédelmi előírásokat betartva végzik a munkát.

Szociális helyzet

A dolgozók szociális ellátottságának fontos mutatója a számukra pénzben és természetben nyújtott ellátások köre, valamint az igénybe vehető szociális, és gyermekjóléti szolgáltatások.

A vezetőség empatikus képességével, igyekszik figyelni dolgozóira és lehetősége szerint támogatást nyújt:

- étel utalványokkal,

- étkeztetéssel,
- pályázati lehetőségek megszerzésével,
- utaztatással,
- gyerekkedvezményekkel,
- folyamatos üzemorvosi vizsgálatok, szűrések,
- továbbá, elzárkózik a szegregációtól,

de, ezen intézkedésekkel sem tudja felülmúlni az első részben taglalt LHH-s térégi hátrányokat. Ezért a dolgozóknál előfordul:

- létbizonytalanság okozta stressz állapot,
- kiszolgáltatottság okozta depresszív hangulat.

Dohányzási szokások

A felnőtt lakosság életmódjáról az utóbbi években felmérés nem készült. Az életmódra vonatkozó általánosítható adatokat a *2000-2003. évi Országos Lakossági Egészségfelmérés* értékeléséből merítettük.

2000-ben országosan a nők 23%-a, a férfiak 38%-a dohányzott napi rendszerességgel, amely arány 2003-ban 25%-ra, illetve 42%-ra módosult. A rendszeres dohányzás esélyét több tényező együttesen befolyásolja. Magasabb a dohányosok aránya a fiatalok, a kevésbé iskolázottak, a rosszabb anyagi és lakókörülmények között élők, a sokat dolgozók, a társkapcsolatok hiányában élők, területileg pedig a Közép-Dunántúlon élők körében.

A fiatalokhoz képest a középkorúaknál (35-64 év) a rendszeresen dohányzók aránya csekély mértékben kisebb, viszont közöttük az erős dohányosok aránya nagyobb. Az összképet az idősek (65 év felett) átlagnál kedvezőbb adatai javítják, amiben szerepe van a leszokásnak és a dohányosok magasabb halandóságának is.

A Dél-dunántúli régió értékei minden korosztályban rosszabbak az országos átlagnál, a hét régió közül az első háromban van benn a korosztályokat tekintve.

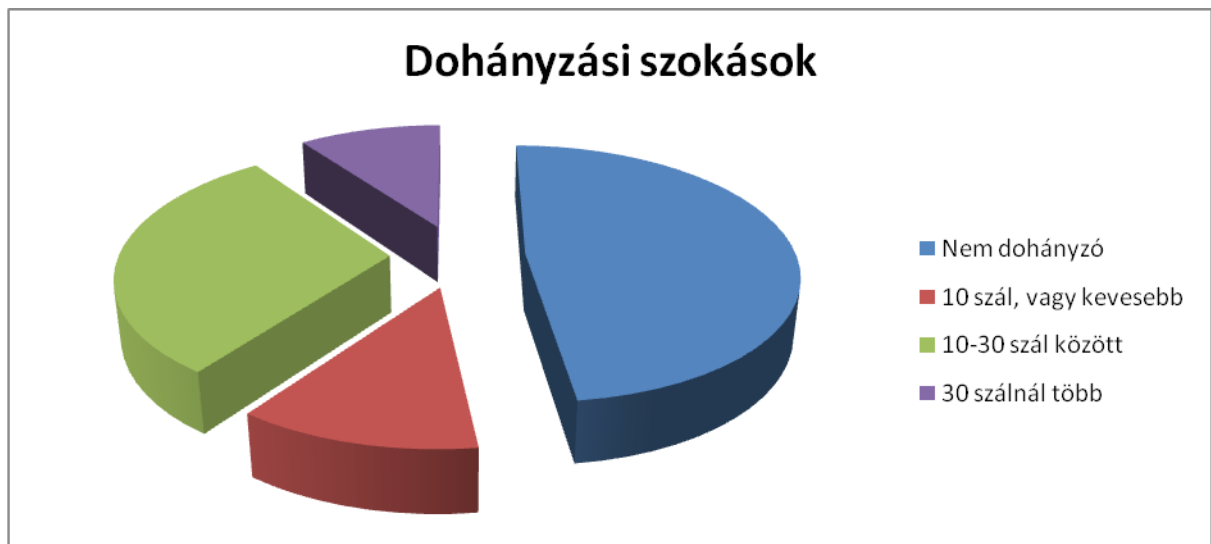
A 65 év felettieket érintően azonban a dohányosok aránya a régióban a legalacsonyabb.

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** vezetősége kijelölt dohányzóhelyet a telephely területén, mely az előírásoknak megfelelő. Az itt dolgozók közel 70%-a dohányzik, mely az országos átlag majdnem kétszerese.

A **feldolgozóban** a 2012 év elején érvénybe lépő törvények szerint Tilos a dohányzás, ezt mindenütt táblák jelzik.

A dohányzásra kijelölt hely az udvaron, padokkal, hamutartóval, elszeparált kulturált tiszta környezetben került kialakításra. A dohányzási szabályokat, az üzem területén és annak környékén betartják.

Az alábbi grafikon az **Öreglaki Vadfeldolgozó** dolgozóinak, dohányzási szokásait jeleníti meg %-os arányban.

A dohányzók több mint 50%-a jelezte, hogy szeretne megszabadulni káros szenvedélyétől anyagi és egészségügyi okokból.

A dohányzás okozta egészségügyi károsodások 20%-uknál kisebb, 20%-uknál erőteljesebb mértékben megfigyelhetők már:

- keringési rendellenességek,
- krónikus légzőszervi megbetegedések,
- szív és érrendszeri panaszok,
- máj funkció gyengeség,
- nyálkahártyák elvékonyodása,
- fekélyek képződése,
- hurutos köhögés,
- felsőtesti nyirok pangás,
- idegrendszeri panaszok.

Alkoholfogyasztás

Magyarországon a felnőtt női lakosság több mint ötöde, a férfiak mintegy fele mértékletesen fogyaszt alkoholt. A nők 5%-a, a férfiak 20%-a tekinthető nagyivónak. (Nagyivó a nők azon köre, akik egy héten 7, illetve azok a férfiak, akik több mint 14 egységnyi alkoholt fogyasztottak. (14 egységnyi alkohol=6 dl rövidital, vagy 5 l sör, vagy 2 l bor)

A nagyivás esélyét növelte, ha az egyén középkorú, nem értelmiségi, intenzív munkaterhelésnek kitett, egyedülálló, társas kapcsolat hiányában, és 1000 főnél kisebb településen élt. Csökkentette a nagyivás esélyét, ha valaki nyugdíjas, vagy tartósan munkaképtelen volt.

A nagyivók aránya a férfiak esetében a középkorúak, nők esetében a fiatalok között magasabb. Az absztinencia mindkét esetben csökken. A férfiak 10%-a, a nők 36,4%-a soha nem fogyaszt alkoholt.

Dél-dunántúli régióban a felnőtt lakosság egészét tekintve a férfiak 26,3%-a, a nők 7,1%-a tekinthető nagyivónak. Ezzel a régió első, illetve második helyét sikerült megszerezni.

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** munkatársai, minimális alkalommal, minimális mennyiséget fogyasztanak, körükben nem népszerű az alkoholfogyasztás, hiszen a munkahely veszélyei,

erős fizikai leterheltségük nem is teszi lehetővé, hogy figyelmüket és erejüket az alkohol tompítsa.

A feldolgozóban az országostól eltérőek az alkoholizálás mutatói:

- 80%-ban csak évente néhány alkalommal fogyasztanak alkoholt,
- 10% egyáltalán nem fogyaszt,
- 10% alkalmanként nagyobb mennyiségben fogyaszt, sört, röviditalt.

Az alábbi grafikon az **Öreglaci Vadfeldolgozó** dolgozóinak alkoholfogyasztási szokásait jeleníti meg %-os eloszlásban.

Táplálkozási szokások

A magyar lakosság táplálkozási szokásaira összességében a túlzott energia, zsír, koleszterin, hozzáadott cukor és só, valamint elégtelen élelmi rost bevitel, zöldség és gyümölcs, valamint a kívánatosnál kevesebb teljes kiőrlésű gabona, fogyasztása a jellemző.

A napi átlagos energia bevitel főleg a fiatalabb férfiaknál jóval meghaladja az optimális értéket, amihez az alkoholos italok fogyasztása is hozzájárul. A nők ugyancsak túlzott energia bevitelénél a korfüggőség nem jellemző.

A Dél-Dunántúli régióban a zöldség és gyümölcsfogyasztás a férfiak között az országos átlaghoz képest alacsonyabb, ezzel szemben a nőknél ez az érték az országos átlagnál magasabb.

A túlsúly és az elhízás számos betegség kockázati tényezője. Az elhízás közel 1,5 millió embert érint, további 2,7 millió ember, pedig túlsúlyos. A nőknél a kor előre haladásával emelkedik a túlsúlyosság, illetve elhízás gyakorisága.

A fiatalabb korosztályban a túlsúlyos férfiak aránya kétszerese a nőkének. A túlzott soványság ötször gyakoribba nőknél, mint a férfiaknál.

Az **Öreglaci Vadfeldolgozóban** egy férfi kifejezetten növényi eredetű étrendet kedvel, általánosságban viszont, 90%-ban sok húst fogyasztanak, sok szénhidráttal kiegészítve. Sokan otthonról hozzák, illetve a közeli panzióból rendelnek menüt.

Elmondható, hogy naponta egyszer mindenki fogyaszt meleg ételt.

A saláták, zöldségfélék, gyümölcsök táplálkozás élettani hatásait nem ismerik. A háztáji kiskertekből nyáron több nyers zöldséget és gyümölcsöt fogyasztanak, de a téli időszakban mikor a betárolt termény elfogy, kizárólag háztáji, illetve vásárolt állatok húsát fogyasztják, magas szénhidrát tartalmú pékáruval kiegészítve. Táplálékuk 90%-át ez teszi ki, a maradék 10%-ban sajt, zöldségek, (pl.: savanyú káposzta), hagymafélék, olajok.

Ezek az adatok erőteljes eltérést mutatnak a WHO által javasolt egészséges táplálék összetételétől, s az állapotfelmérés alatt folytatott beszélgetés, rávilágított az ismeretek hiányára.

Táplálkozási szokásaikból adódóan:

- a dolgozók több mint 50%-a túlsúlyos,
- több mint 80%-uk szervezete erőteljes elsavasodást mutat, ízületi betegségek, és a köszvény kezdeti előrehaladott jeleivel
- 40%-uk állandó hasi teltségérzetről, puffadtságról, esetenként hányingerről, émelygésről panaszkodik,
- Cukorbeteg 2 fő,
- általános a vitamin, nyomelem hiány okozta bőr szárazság, fakó arcszín,
- fáradékonyság, enerváltság,
- a dolgozók 68%-ánál, látható a sav túltermelés okozta nyálkahártya elvékonyodás, sérülések, reflux betegség,
- 10% krónikus hasmenéssel küzd,
- 10% krónikus szorulással küzd.

Viszont nyitottak, érdeklődőek az egészséges táplálkozás gyakorlati megvalósításával kapcsolatos információkra!

Mozgás

A testsúly többlet, jelentős mértékét, a megfelelő testmozgás hiánya is okozza. Az itt dolgozók harmada szinte egyáltalán nem végez munkaidőn kívül, sportszerűen, fizikai mozgást.

A magyar lakosság szabadidős fizikai aktivitása átlagosan nem haladja meg a napi tíz percet. Legkevesebben az aktív dolgozók közül mozognak, ami nagyrészt a szabadidő hiányával hozható összefüggésbe.

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** alkalmazottai közül:

- Rendszeres kifejezetten sportszerű mozgást 5 fő végez, 3 férfi, és 2 nő.
- A nyári időszakban rendszeresen elég sok dolgozó jár kerékpárral, illetve a feldolgozóban végzett változatos fizikai munka is rendszeres mozgást jelent.
- Bár direkt sportolásról nem beszélhetünk, de a mozgásszegény életmódról is csupán 4 irodai alkalmazottnál tehetünk említést.
- A mozgásszervi megbetegedések a dolgozók erős fizikai terhelése kapcsán jelennek meg.
- Nem kemény, aktív sportra, sokkal inkább a lazításra, pihenésre van szükség.
- A játékos sportfoglalkozások szükségét leginkább indokolja az elme kikapcsolása, a napi feladatok terhelése alól, a felszabadult nevetés – életöröm megérezéséhez.

VIII. HELYZETÉRTÉKELÉS

Az Öreglaki Vadfeldolgozó:

- csodálatos környezetben helyezkedik el,
- nagy empatikus készséggel és szociális érzékenységgel bíró tulajdonosokkal és vezetőséggel dolgoznak, akik odafigyelnek a dolgozóik körülményire, problémáira.
- munkahelyi védőruhák, védőital biztosított,
- jó minőségű ivóvíz rendelkezésre áll,
- friss levegő, zajmentes viszonyok meg vannak.

A dolgozók viszont mégis csak egy LHH-s kistérség területén élnek, dolgoznak és hordozzák, annak, minden egészség károsító vonzatát.

A részletesen kidolgozott Cselekvési tervre, megfontolt egészség építő Egészségtervben belül igen nagy szükség mutatkozik.

IX. PROBLÉMALISTA

Negatív Állapot	Következmény
-----------------	--------------

<p>1. Szociális környezet</p> <p>2. Munkahelyi környezet Hideg hatások Erős fizikai terhelés</p> <p>3. Táplálkozási szokások Ismeretek hiányossága, Időhiány, Hiányos beszerzési források,</p> <p>4. Dohányzás</p>	<p>1. Stresszes állapotok, testi-lelki-, mozgásszervi-, emésztőrendszeri-, szív és érrendszeri, keringési megbetegedések.</p> <p>2. Felső légúti, tüdő, nyirokrendszer, vese, hólyag, ivarszervek, kismedence, ízületi, mozgásszervi megbetegedések.</p> <p>3. Emésztőrendszer megbetegedései, vitamin, nyomelem hiány, fáradékonyság, túlsúly, szív és érrendszer mb.</p> <p>4. Stresszes állapotok, testi-lelki-, mozgásszervi-, emésztőrendszeri-, szív és érrendszeri, keringési megbetegedések. felső légúti, tüdő, nyirokrendszer, vese, hólyag, ivarszervek, kismedence, ízületi, mozgásszervi megbetegedések, vitamin, nyomelem hiány, fáradékonyság.</p>
--	---

X. CSELEKVÉSI TERV

Egészségfejlesztési stratégia céljai országos és munkahelyi szinten

A népegészségügyi és egészségfejlesztési feladatokat az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról szóló 1991. évi XI. törvény részletesen szabályozza.

Népegészségügyi tevékenysége keretében

- vizsgálja, vizsgálattja, ellenőrzi, elemzi és
- **nyilvánosságra hozza a lakosság egészségi állapotának alakulását és az azt veszélyeztető, befolyásoló települési, lakó-, munkahelyi és társadalmi környezet fizikai, kémiai, biológiai és pszicho szociális tényezőinek állapotát,**
- értékeli és elemzi az egészségkárosító hatások kockázatát,
- az egészségkárosító hatások megszüntetése, illetve csökkentése, a károsodás megelőzése érdekében közegészségügyi, járványügyi és **egészségvédelmi programokat kezdeményez, illetve végez,**
- kezdeményezi, intézkedik és **intézkedéseivel elősegíti az egészséges élet- és munkakörülmények, életmód kialakítását.**

Egészségfejlesztési (egészségvédelmi, egészségnevelési és egészség megőrzési) **tevékenysége** keretében összehangolja, **szervezi és felügyeli a népbetegségek megelőzését** szolgáló feladatok végrehajtását (az alapellátás tanácsadó tevékenységét; a család- és nővédelmi feladatokat ellátó intézményeket; az anya- és csecsemővédelmi feladatokat ellátó intézményeket; a mentálhigiénés szolgálatokat; a lakossági célzott szűrővizsgálatokat).

A Szolgálat **részt vesz a lakosságot érintő és a megelőzést szolgáló programok kidolgozásában és végrehajtásában.**

Az intézmény konkrét egészségfejlesztési tevékenységéről, annak értékeléséről nem rendelkezünk adatokkal.

- Szándékaink között szerepel a kölcsönös információs kapcsolat kiépítése, és a folyamatos együttműködés a konkrét egészségfejlesztési programok kidolgozása és megvalósítása kapcsán.

Az intézmény tevékenységének ellenére a Lengyeltóti-kistérség lakosságának is, - így az itt élő **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** dolgozóinak, egészségi állapota évtizedek óta elmarad az ország társadalmi és gazdasági fejlettségéből adódóan elvárható szinttől.

A jelenlegi helyzet megváltoztatása érdekében a Parlament a **46/2003. (IV. 16.) OGY határozatával** elfogadta az **Egészség Évtizedének Népegészségügyi Programját** a lakosság egészségi állapotának további javítása érdekében.

A Program a lakosság egészségi állapotának javítása érdekében az alábbi négy területen kíván fellépni:

- az egészséget támogató társadalmi környezet kialakítása,
- az egészséges életmód programjai az emberi egészség rizikófaktorainak csökkentése,
- az elkerülhető halálozások, megbetegedések, fogyatékoság megelőzése,
- az egészségügyi és népegészségügyi intézményrendszer fejlesztése.

Az országos program eredményességét, a rögzített elvek mentén, a helyi szintekre lebontott konkrét tevékenységek alapozhatják meg. Ennek érdekében szükséges megtervezni, a munkahelyi kompetenciába tartozó legfontosabb tennivalókat. E célt szolgálja az alábbiakban kidolgozott **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** dolgozóira és családjaira kiterjedő, **Munkahelyi Egészségterv** cselekvési programja.

Jelen egészségterv célja hosszú távon az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** dolgozói és családjaik életfeltételeinek, életminőségének, s ezen keresztül **az itt dolgozó emberek egészségi állapotának javítása az élet minőségét befolyásoló tényezők változtatásán**

keresztül. Az egészségterv megvalósítása a dolgozók és családtagjaik testi, lelki és szociális „jól-létét” szolgálja.

A tulajdonosok döntéseik során mérlegelik azok egészségügyre gyakorolt hatásait, valamint irányító, szervező, támogató tevékenységük révén a dolgozóik számára olyan feltételek megteremtésére törekszenek, hogy a maguk területén hatékonyan tudjanak fellépni az egészségkárosító magatartások ellen, eredményesen működjenek közre a betegségek megelőzésében, az egészséges életmód népszerűsítésében, az egészségtudatos magatartás kialakításában.

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** munkahelyi egészségtervének cselekvési programja, a helyi állapotfelmérés adataira, sajátosságaira építve határozza meg a munkahelyi szinten megvalósítandó feladatokat, elérendő célokat, és az azok elérése érdekében szükséges helyi tennivalókat. Mivel az egészségi állapotot meghatározó tényezők nagy része az egészségügy kompetenciáján kívül esik, ezért a környezetvédelem, közlekedés, oktatás, szociális, sport tevékenységek területén összehangoltan, együttes működtetést elősegítve, határoztuk meg a stratégiai célokat, a fejlesztési szükségleteket.

Az egészségi állapot kedvező irányú befolyásolása nehéz és rendkívül összetett feladat, amely az e területeken érintett valamennyi közreműködő átgondolt, összehangolt cselekvésével valósítható csak meg.

Célunk valamennyi érintett, tenni akaró hivatalos szerv, hivatásos szakember, munkahely közeli civil szervezet és magánszemély megnyerése, majd egészségépítő munkájának összehangolása, az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** munkahelyi egészségtervének végrehajtása érdekében.

Probléma megoldás hosszú távú prognózisa

1. Mentálhigiénés helyzet

Az emberek megoldatlan lelki problémái, a munkahelyi és családi konfliktusok, a munkanélküliségből, szociális problémákból fakadó lelki gondok, magas száma indokolja, hogy komolyan foglalkozni kell a dolgozók és családtagjaik mentális állapotával. Az **Öreglaki Vadfeldolgozóban**, a munka jó hangulatban zajlik, de több dolgozó vagy családtagjaik esetében előfordulnak depressziós, hangulati ingadozást mutató állapotok. Előfordul, hogy egy dolgozó 12 családtagjáról visel gondot, de van olyan dolgozó, akinek egyetlen családtagja és rokona sem él már és az elmagányosodás tünetei láthatóak rajta.

- az ebédlőben ötlet ládát helyeztünk el, hogy az egymás között ki nem mondott problémákra anonim módon fény derüljön, és a megoldások „szégyenkezések” nélkül érhessenek célba.
- Leleki típusú megbetegedésekkel, illetve ezek gyógyításával a Kaposi Mór Oktató Kórház Pszichiátriai Osztálya foglalkozik. Ennek keretében járó beteg ellátási formában működik a Felnőtt Pszichiátriai Gondozó és a Gyermekek és Ifjúsági Pszichiátriai Gondozó, ahol magas színvonalon valósul meg a gondozási tevékenység.
- Az utógondozás lehetősége a Töröcskei Szocioterápiás és Rehabilitációs Részlegen biztosított.
- Az alap és szakellátási intézmények mellett, velük együttműködve végzi tevékenységét a Menta Leleki Egészségvédő Egyesület, melynek munkatársai a

Kaposvár és környékén élő lakosság lelki egészségvédelmét vállalták fel, kiemelt figyelmet fordítva az öngyilkosságok megelőzésére.

- 2001-től működteti az SOS Élet és az Ifjúsági Lelki segély Telefonszolgálatot, heti 84, illetve 6 órában. Példaként áll előttünk a 2005-ben lebonyolított telefonszolgálatok forgalma, mely az alábbiak szerint alakult:

	SOS	Ifjúsági
Sikeres hívások száma	1580	340
Érdemi hívások	1120	306
Hívásidő (átlag)	2 perctől-3 óráig	20 perc
Leggyakoribb problémák	Magányosság	Párkapcsolati konfliktus
	Családi konfliktus	Iskolai kudarc
	Beilleszkedési probléma	Családi konfliktus
	Önértékelési válság	Önértékelési válság
	Gyászreakció	

19. tábla a segélyhívásokról

- A felsorolt szervezetekkel az Öreglaki Vadfeldolgozó vezetősége felveszi a kapcsolatot, és
- szakértőik segítségével, a feldolgozó előadótermében rendszeres időközönként előadásokat, fórumokat szervez.
- A segélyszolgálat telefonszámát jól láthatóan, kifüggeszti az ebédlőben elhelyezett falújságon.
- Meghatározott időbeosztással, ingyenesen biztosít dolgozóinak személyes konzultációs lehetőséget, pszichológus és életvezetési tanácsadást végző szakemberekkel.

2. Morbiditási mutatók

Az ÁNTSZ Kaposvári Városi Intézete 2001. évtől rendelkezik helyi egészség-statisztikai adattárral, melyet folyamatosan frissít.

Lengyeltóti kistérségben az országos helyzethez hasonlóan népbetegségnek számít a magas vérnyomás, a különböző szívbetegségek és a mozgásszervi elváltozások. Közel hasonló súlyú problémát jelent a cukorbetegség és a csontritkulás okozta megbetegedés.

Az alábbi 20. táblázatban a térségben leggyakrabban előforduló betegségek olvashatóak:

Betegség
hypertónia

mozgásszervi betegségek
szív és érrendszeri betegségek
diabetes
csonttrikulás
emésztőrendszeri betegségek
rosszindulatú daganatok
pajzsmirigy rendellenességek
Cerebrovasculáris betegségek
asztma
allergia

20. tábla a leggyakoribb betegségek

A megbetegedéseket tekintve vezető helyen évek óta a magas vérnyomás áll, ezt követik a mozgásszervi betegségek, majd a szív és érrendszeri megbetegedések következnek. Ezeken kívül sorrendben magas értéket mutatnak még; a diabetes, a csonttrikulás és az emésztőrendszeri megbetegedések. Magas továbbá a rosszindulatú daganatos megbetegedések, és a pajzsmirigy betegek száma.

Az **Öreglaki Vadfeldolgozóban** a számok az alábbiak szerint alakulnak:

- diabetes 2 fő,
- mozgásszervi megbetegedések 43 fő,
- magas vérnyomás 8 fő,
- csonttrikulás 2 fő,
- emésztőrendszeri megbetegedések 38 fő,
- szív és érrendszeri megbetegedések 2 fő,
- légúti megbetegedések 48 fő,
- daganatos megbetegedések 0 fő,
- regisztrált pajzsmirigy beteg 0 fő,
- allergia 0 fő.

3. Az általános egészségügyi ellátás, a dolgozók részére rendelkezésre álló intézményei, szolgáltatásai

Az **egészségügyi alapellátás** egészségfejlesztési feladatait a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló **4/2000 (II.25.) EüM rendelet** az alábbiak szerint határozza meg.

*„A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a háziorvos feladatkörébe tartozik különösen az **egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés**, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálata, gyógykezelésre való utalása.”*

A háziorvos feladatkörébe tartozik továbbá **az egészségnevelésben és az egészségügyi felvilágosításban való részvétel**, az életkorhoz kötött **szűrővizsgálatok elvégzése** és az egyes népegészségügyi célú, **célzott szűrővizsgálatokon való közreműködés**.

Általános orvosi ellátás

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** dolgozóinak egészségügyi alapellátását, szakellátásokhoz és speciális ellátásokhoz való hozzájutását, valamint a fekvő betegellátását a Kaposi Mór Oktató Kórház által biztosított. alapellátások teljes körűen biztosítják.

Az üzemorvos és házi orvosok személyes és folyamatos ellátást nyújtanak a dolgozók számára az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A gyógyító, megelőző alapellátás keretében a házi orvosok feladatkörébe tartozik az egészséges dolgozók részére nyújtott tanácsadás és szűrés, megbetegedés esetén a betegek vizsgálata, gyógykezelése, az egészségi állapotuk ellenőrzése, az orvosi rehabilitáció, illetve szükség esetén a beteg szakorvosi vagy fekvőbeteg gyógyintézeti vizsgálatra, kezelésre utalása.

- az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** munkaterületén ingyenesen biztosít helyiséget a vizsgálatok elvégzéséhez.
- Az alapvető gép-műszerek valamennyi házi orvosi rendelőben rendelkezésre állnak, de az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** saját, dolgozói részére az üzem területén folyamatosan rendelkezésre álló: kilélegzett CO - szint mérőt, és vérnyomás mérőt vásárolt.
- ezen felül az **Öreglaki Vadfeldolgozó** vezetősége önként vállalt szolgáltatásokat is biztosít,
- rendszeres időközönként üzemorvosi ellátást, diagnosztikai szűrő vizsgálatokat szervez.

Továbbá fontos számukra az egészségmegőrzés és prevenció keretében szervezett:

- táplálkozási, életvezetési, házilag alkalmazható gyógymódokat megismertető, alkalmazásukat segítő klubfoglalkozások és gyakorlati oktatások,
- egészségügyi előadások,
- egészség napok,
- egészséges testtartást, keringést javító sportfoglalkozások,
- csapat építést, munkahelyi konfliktusok értelmezését, megoldását elősegítő choccing foglalkozások,
- közös túrák, kirándulások szervezése, melyekre való igényt, a dolgozók körében végzett kérdőívesítés is megerősített.

Fogorvosi ellátás

A fogorvosi alapellátás keretében a fogorvos feladata a fog- és szájbetegségek vizsgálata, kezelése, gondozása, valamint a sürgősségi ellátás. A dolgozók fogászati alapellátásáról területi kötelezettséggel rendelkező fogorvosi praxis gondoskodik. A fogorvosok részére az alapvető gép-műszerek biztosítottak, de az alapellátáshoz kapcsolódó fogászati röntgen jelenleg csak 40 km távolságra, Kaposváron vehető igénybe.

Az üzemben az üzemorvosnak biztosított feltételekhez hasonlóan:

- évente szervezünk a fogak és száj higiénia témakörökben bemutatóval egybe kötött előadásokat és filmvetítést, fogászati és táplálkozási szakember segítségével.

Ügyeleti ellátások

A házi orvosi feladatok munkaidőn kívüli ellátására Kaposvár önkormányzata ügyeletet szervezett. A felnőtt házi orvosi ügyelet ellátásában igaz, valamennyi házi orvos részt vállal, illetve megbízással a megfelelő szakképzettséggel rendelkező orvosok is vállalják, de a dolgozók 90%-a, az ellátást a távolság és a közlekedési lehetőségeik miatt nem tudják szükségleteik szerint igénybe venni.

- Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** vezetősége ezért süszkúshelyzetben gépkocsit biztosít, akut esetek ellátási süszkúshelyte esetén, a rendelésre való eljutáshoz,
- súlyos esetekben a mentő szolgálat segítségét kéri, közvetlen kapcsolatot épít ki a mentő szolgálattal,
- elsősegély tanfolyamokat, újraélesztési gyakorlati oktatást tart,
- a családi életre nevelés keretében alternatív gyógy módok használatával családi orvoslás képzést ad klub foglalkozás és gyakorlati oktatás keretében,
- alapvető betegség tünetek felismerésére irányuló előadásokat szervez,
- prevenciósh lehetőségek megismertetésére törekszik.

Foglalkozás-egészségügyi ellátás

A foglalkozás-egészségügyi ellátás biztosítására az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** megállapodást kötött az üzem-egészségügyi szakvizsgával rendelkező háziiorvossal. Aki ellátja az előzetes és időszakos alkalmassági vizsgálatokat, mint a fizikai dolgozók az egészségü ártalom veszélyével járó és a járványügyi érdekből kiemelt fontos munkakör esetén ez süszkúshelyte, foglalkozás-egészségügyi orvosként.

Laboratóriumi szolgáltatás

Kaposváron, két telephelyen, a Szolgáltatóházban lévő praxislaborban és az Ezredév utcai mintavételi helyen, a laboratóriumi szolgáltatást 3 fő laborasszisztens biztosítja. A működéshez süszkúshelyte szakorvosi tevékenységet a Kórház vállalta fel. A szolgáltatás iránti igény, jelentős mértékű.

- az **Öreglaki Vadfeldolgozó** dolgozóinak évente kétszer szervezünk véradást, melyre céges gépjárművel utaztatjuk dolgozóinkat,
- bármely dolgozónak süszkúshelyte van a laboratóriumi vizsgálatokra és segítségre szorul, segítjük a vizsgálatok helyszíniére eljutásukat.
- a véradó napokon tájékoztatókat tartunk a vérképzést elősegítő tevékenységekről, táplálkozási módokról.
- a véradó dolgozóknak reform étrenddel összhangban készült uzsonnát biztosítunk.

Ingyenes védőoltás

Dolgozóink ingyen juthatnak hozzá a tüdőgyulladás elleni védőoltáshoz, melyet járványos időszakokat megelőzően az üzemorvosunk által, a munkahelyen beadathatnak.

Területi védőnői szolgálat

A területi védőnői szolgálatról szóló **49/2004 (V.21.) ESZCSM rendeletben** rögzítettek szerint a védőnői tevékenység célja a családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

Feladata még az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek megelőzése érdekében végzett tevékenység, valamint a környezet és étkeztetés higiéniés feltételeinek ellenőrzése.

- az **Öreglaki Vadfeldolgozó** vezetősége a dolgozók lakhelyén működő védőnőkkel felveszi a kapcsolatot, és rendszeres időközönként az üzemorvoshoz hasonlóan lehetőséget biztosít a telephelyén egyéni és csoportos tájékoztatási, tanácsadási lehetőségekre,
- valamint, egészségügyi célzatú rendezvényein szakmai, szervezési feladataiba bevonja őket.

Országos Mentőszolgálat Somogy Megyei Szervezete

Az egészségügyi ellátás fontos részre a mentőszolgálat. Nem elhanyagolható körülmény, hogy hirtelen rosszul, baleset esetén milyen gyorsan érkezik a segítség, milyen gyorsan jut a rászoruló szakszerű orvosi ellátáshoz, hiszen ez alapjában határozza meg túlélési esélyét. A megyei mentőszolgálat Lengyeltóti kistérségében működő egységeivel személyes kapcsolattartást kezdeményeztünk:

- elsősegélynyújtó képzéseken a feldolgozó oktató helységeiben,
- baleset megelőzési oktatásokon,
- újraélesztés gyakorlati oktatásán, képzett mentő tisztjeik által.
- mentő autó felszereltségének bemutatásával.

Helyi segítőhálózat jellemzése

Az egészségfejlesztési programok megvalósítása elképzelhetetlen az **Öreglaki Vadfeldolgozó** elérhető közelségében, működő hivatásos segítők és a civil szervezetek közreműködése nélkül.

- Ezért fontosnak tartjuk ezen erőforrások számbavételét. A jelenleg látókörünkben lévő intézmények, és civil szervezetek elérhetőségét a melléklet tartalmazza, amely lista természetesen tovább bővíthető, sőt céljaink között szerepel a további közreműködést még vállalni tudó és akaró segítők felkutatása.

Az egészségfejlesztésben közreműködő egészségügyi szervek, intézmények mellett nagyon fontos számba venni azokat az egyéb intézményeket, szervezeteket, amelyek közvetlenül nem szolgálják dolgozóink egészségének megőrzését, de közvetve segítik esetleges mentális és fizikai terheik hordozását és e területeken felmerülő problémáik megoldását, alaptevékenységükkel hozzájárulhatnak, közreműködésükkel segíthetik, a munkahelyi egészségtervünk megvalósítását. Felsorolásukat a Melléklet tartalmazza, kapcsolatfelvételünk a felsorolt szervezetekkel folyamatos. Ilyenek pl.:

1. **A Szociális Gondozási Központ** nagyrészt az időskorú lakosság ellátása érdekében nyújt szociális szolgáltatásokat (étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás). Gondoskodik továbbá a nyugdíjasházban a külön szolgáltatásokról, valamint a pszichiátriai betegek közösségi ellátásáról.
2. **A Liget Időskorúak Otthona** a mindennapi életvitelükben akadályozott, segítségre szoruló időskorúaknak nyújt teljes körű ellátást, gondozást. Az idősök testi és mentális gondozásában további előrelépést jelenthet az

egészségfejlesztési programokba való bekapcsolódás, az intézményben dolgozó szakemberek aktív közreműködésével.

3. A **Bölcsődei Központ** a három év alatti korosztály napközbeni gondozását, nevelését, speciális igényeinek kielégítést szervezi, illetve végzi. Általuk és közreműködésükkel a korcsoport életkori sajátosságaihoz igazodó egészségfejlesztő programok dolgozhatók ki, illetve számítunk rájuk a programok megvalósításában is.

A fentiekben felsorolt és a mellékletben összegyűjtött, hasonló intézményekkel azért kívánunk kapcsolatot kiépíteni, mert:

- Vannak dolgozóink, akik a mindennapi munkába járás mellett idős szüleikről, vagy kiskorú gyermekeik ellátásáról is kénytelenek gondoskodni. Az ő terheik könnyítésében számítunk a fenti intézmények aktív közreműködésére. Bemutakozó előadásokat szervezünk az intézmények képviselői által.
- kifüggesztjük elérhetőségeiket a faliújságon.

Oktatási intézmények

Az oktatási intézmények közül kiemelten számítunk az egészségfejlesztési programjaink megvalósításában a **Kaposi Mór Oktató Kórház** és a **PTE Egészségügyi Főiskolai Karának** segítségére, közreműködésére. Számítunk konkrét programjavaslataikra, szeretnénk lehetőséget biztosítani arra, hogy megosszák eddigi munkahelyi tapasztalataikat, továbbadják sikeres ötleteiket. Programok szervezésével, speciális ismeretek nyújtásával, tréningek szervezésével járulhatnak hozzá az egészségfejlesztési programok sikeréhez.

Civil segítők

Az egészségügy területén tevékenységet folytató, vagy ahhoz kapcsolódó civil szervezeteket az alábbiakban ismertetjük. E szervezetek eddig is nagyban hozzájárultak a térség problémáinak megoldásához, ezért közvetlen kapcsolatot igyekszünk kialakítani az **Öreglakai Vadfeldolgozó Kft.** részéről, velük:

Feltétlenül az elsők között kell megemlíteni a **Somogy Megyei Vöröskereszt** által végzett tevékenységeket. Programjaik között egészségfejlesztő, előadások, tanfolyamok, vetélkedők, fórumok, szűrővizsgálatok szerepelnek. Rendszeresen szervezik az önkéntes véradást, ezen kívül elsősegélynyújtó programjaik vannak, és gyógyászati segédeszköz kölcsönzéssel is foglalkoznak. Szociális tevékenységi körükben főleg a hátrányos helyzetűek képzésében, foglalkoztatásában, szociális és mentális gondozásában vállalnak részt.

- az általuk szervezett véradó napokon dolgozóink rendszeres véradók 2012 októberében 21 fő.
- nagyobb létszámú egészségügyi rendezvényeinkre meghívjuk, szűrővizsgálatokat végző szakembereiket és véradást szervező kollégáikat. Ilyenek: Egészségnap, egészség hét rendezvényeink.

A térségben vannak, az **egyes betegcsoportokhoz** kapcsolódó civil közösségek szerveződései is, melyek egy adott betegség korai felismerését, a betegséggel való együttélés technikáját, az azonos betegségben szenvedők mentális gondozását és érdekképviselőtüket valósítják meg:

- az ő képviselőikkel és orvosokkal, biztosítunk: tájékoztató előadásokat, délutáni tereferéket, melyek lehetővé teszik az egyes betegségek felismerését korai stádiumban, bemutatják a már kialakult betegségek kezelési ismérveit.

Mind gyakoribb az egészségügy egyes területéhez kapcsolódó **alapítványok** megjelenése is, és vannak még az egészségfejlesztés ügyéért elkötelezett olyan **orvosok**, és egyéb **magánszemélyek** is, akiknek segítségére számítunk. Ilyenek pl.:

- állatorvosaink,
- egészségfejlesztéssel foglalkozó, dolgozóinkat ellátó alapítvány.

Az egészségfejlesztési cselekvési terv megvalósításában számítunk a fentiekben felsorolt valamennyi szerv és szakember aktív részvételére.

A fenti szervekkel és intézményekkel kapcsolatot tartó és a cselekvési terv programjainak megvalósításában aktívan közreműködő dolgozóink:

Buzánszky Láng Mónika: ügyvezető igazgató,

Tóth Roland: állatorvosi asszisztens, az Egészségterv vonatkozásában munkahelyi prevenció szakember

Harmath Noémi: számviteli vezető, az Egészségterv vonatkozásában kapcsolattartó, promóciós anyagot, tájékoztatást végző munkatárs

Mikolasek Éva: szakmai vezető, megbízott munkatárs

Főbb problémák, kockázati tényezők összefoglalása, középtávú prognózis

Az egészségterv önmagában nem képes a helyzetelemzés alapján kirajzolódó valamennyi probléma megoldására, és ez nem is feladata.

A cselekvési célok és programok meghatározása során ezekre a problémákra, illetve megoldási módjukra külön nem térünk ki, csak utalni fogunk.

Az alábbiakban sorra vesszük a helyzetelemzés során felmerült problémákat, és utalunk azok megoldási szintjére.

Kedvezőtlen egészségi állapotok:

- felső légúti, tüdő, nyirok rendszeri megbetegedések,
- magas vérnyomás, szív és érrendszeri, vérkeringési rendellenességek,
- ízületi, mozgásszervi betegségek,
- vese, húgyhólyag, kismencede megfázásos betegségei,
- egészségtelen táplálkozási szokások okozta: emésztőrendszeri betegségek, cukorbetegség, vitamin és nyomelem hiány, fáradékonyság, csontritkulás,
- stresszes állapotok,
- vágott sérüléssel, mérgező balesetek.
- az egészségkárosító szokások, magatartás jelenléte (dohányzás, alkohol, drog).
- daganatos betegségek.

A munkahely, az egészségügyi alapellátásokra történő eljutást segítve, a prevenció tevékenységeket a telephelyre meghívva, az otthon is alkalmazható házi betegápolás fortélyait oktató, foglalkozások megszervezésével, tud befolyást gyakorolni e tényezőkre.

A környezeti problémák:

- A levegőszennyezettség, elsősorban közlekedés okozta káros anyag kibocsátás, valamint a pollen szennyezettség.
- Az ivóvíz a telephelyen jó minőségű, jó pótlása jódozott só használatával.
- Bőséges szemét termelés.
- Munkahelyi fertőzések.

A munkahely interaktív egészség kiállításon pollenplakátokat, környezetvédő cikkeket helyez ki, propagálja a jódozott só használatát, szelektív hulladékgyűjtést alkalma, és propagál. Folyamatosan: fertőtlenít és tájékoztat a vadhús okozta fertőzési lehetőségekről azok kivédési módzatairól.

A gazdasági és szociális hiányosságok

- Az LHH-s kistérségekre jellemző hiányosságok.
- Dolgozóink bérét szociális juttatásokkal egészítjük ki.*

Életmód

- A dohányzók magas száma valamennyi korosztályban.
- A rendszeresen alkoholt fogyasztók:
Az egészségtelen táplálkozási szokások, az ezzel összefüggő túlsúlyosok.
- Az irodai dolgozók döntő többségének mozgásszegény életmódja.

A bajnokságok, kirándulások és a szabadidős sportolási lehetőségek, programok szervezése és a rendszeres testmozgás népszerűsítése érdekében szükséges promóció elkészítése.

Egészségügyi ellátórendszer

- Az egészségügyi szolgáltatók, egészségfejlesztő tevékenységet végzők nehéz megközelíthetősége.

Szükség esetén céges autó biztosítása a helyszínre jutáshoz, telephelyre szervezett vizsgálatok.

Segítő hálózat

- A segítő hálózat és dolgozóink közötti információs kapcsolat, koordináció, együttműködés, hiányos.
- Az egészségfejlesztő tevékenységhez, programokhoz nincs hozzárendelt megfelelő költségvetési forrás.
- Az egészségfejlesztéshez szükséges humán erőforrás nem elégséges.

Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérésével, szükséges források megteremtése.

A munkahelyi állapotfelmérés során feltárt valamennyi szükséglet, hiány egyidejű kielégítésére nincs mód és lehetőség, ezért a feladatokat rangsorolni kellett, és nem csak a fontosság, hanem a reális megvalósíthatóság szempontjára is tekintettel.

Az általunk fontosnak ítélt, és reálisan megvalósítható feladatokat a cselekvési tervben rögzítettük.

Az Öreglaki Vadfeldolgozó rövidtávú egészségfejlesztési programja

1. Az egészségfejlesztés célkitűzései

Az egészségfejlesztési célok meghatározásánál a vezetőségnek át kell gondolnia, hogy mit tud tenni, mivel tud hozzájárulni munkahelyi szinten mindazokhoz a tényezőkhöz, amelyek az élhetőbb életér, az egészségesebb környezet, a dolgozók egészségesebb életmódjának megvalósítását célozzák.

Az egészségi állapotot meghatározó főbb tényezők ismeretében, illetve a helyzetelemzés során a különböző területeken feltárt hiányosságokra figyelemmel kerültek meghatározásra a fő célkitűzések.

A célkitűzések meghatározása előtt tekintsük át az egészségi állapotot befolyásoló tényezőket annak érdekében, hogy a munkahelyi vezetőség kompetenciáján kívül eső tényezők, illetve az e területet érintő beavatkozási korlátok meghatározhatók legyenek.

Az egészségi állapotot meghatározó tényezők:

- ▶ Kor, nem, genetika
- ▶ Egyéni életmód
- ▶ Környezet, ökológia
- ▶ Iskolázottság
- ▶ Munkahelyi környezet
- ▶ Biztonság
- ▶ Általános higiénia
- ▶ Az egészségügyi szolgáltató rendszer fejlettsége
- ▶ Az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés
- ▶ A közegészségügy fejlettsége
- ▶ Élelmiszer biztonság

A felsorolt tényezők munkahely szintű befolyásolására az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** néhány esetben közvetlenül képes, más feltételekre való ráhatása viszont nem lehetséges, illetve vannak olyan tényezők, amelyek csak magasabb szintű, társadalompolitikai síkon kezelhetők.

Fontos azonban hangsúlyozni, hogy semmi sem javítja úgy az emberek egészségi állapotát, mint a megfelelő életfeltételek, egészséges lakás, biztonságos munka, tiszta környezet, oktatási és kulturális lehetőségek, megfelelő egészségügyi és közegészségügyi szolgáltatások.

Mindezek tükrében olyan célok meghatározását látjuk célszerűnek, amelyek az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** vezetőségének kompetenciájába tartoznak, és reálisan megvalósíthatók.

Ezen céljaik:

Növekedjen dolgozóink és családtagjaik körében a várható élettartam, az egészségesen leélt életévek száma.

A cél elérésének eszközei:

- A dolgozók széleskörű tájékoztatása oktatás, ismeretközvetítés segítségével, hogy az egészségük megőrzéséhez szükséges döntéseket meghozhassák, akarjanak: egészségesek lenni.
- A szűrővizsgálatok szükségességének népszerűsítésével, a korai diagnózis felállításának, fontosságát hangsúlyozni.
- A hátrányos helyzetű dolgozóinknak, az ellátásokra való eljutásukban segítségére lenni.
- A káros szenvedélyek okozta egészségkárosodások fényképeken, szemléltető eszközökön, szakmai előadásokban tanulmányok kihelyezésével történő bemutatása.
- A leszokást segítő lehetőségeket, az egészséges táplálkozás és életmód kialakításának eszközeit közvetlenül bemutatni előadások, kiállítás és egyéb foglalkozások keretében.
- Sport foglalkozások, kirándulások szervezése.

Javuljanak a dolgozók munkakörülményei.

A cél elérésének eszközei:

- A környezeti feltételek fejlesztése: nem dohányzó társalgó, oktató terem, csend-zene sarak kialakítása. A tisztálkodásra, öltözködésre szolgáló helységeket folyamatosan fertőtleníti, tisztán tartásuk mellett szükség szerint fejlesztjük.
- Az egészséges életmód feltételeinek biztosításaként: az étkezde felszereltségét megfelelően biztosítjuk, a napi egyszeri meleg-étel fogyasztását a környékbeli panziók konyhájáról szállítva segítjük, egészséges-friss ivóvíz tárolására és hűtésére szolgáló gépet állítottunk fel, meleg-ital készítő gép, vízforraló szintén kihelyezésre kerültek, az irodák és munkatermek tisztaságáról, hűtéséről-fűtéséről, balesetmentes közlekedési lehetőségekről gondoskodunk, a munkaidőben rendszeres időközönként pihenő és étkezési időket biztosítunk, sport rendezvények szervezését kezdjük el.
- A támogató szolgáltatásokat lehetőségeinkhez mérten, telephelyünkre megszervezzük.

Kapjon nagyobb hangsúlyt a mindennapokban az egészségtudatos magatartás.

A cél elérésének eszközei:

- Nagyobb figyelmet fordítunk az egészséges életmód népszerűsítésére, szervezünk ezt elősegítő programokat.
- A betegség megelőzése, korai felismerése érdekében a tájékoztatási lehetőségeinket bővítjük (pl. kiállítás, előadás) a szűrővizsgálatok szükségességéről, elérhetőségéről.
- Határozottan intézkedünk a káros szenvedélyek ellen, erősítjük a személyes példamutatás hatását.
- Az egészséges táplálkozást, aktív pihenést, mozgást népszerűsítjük a közlekedőkben kiállított táblákon folyamatosan frissített információk és képanyagok által..

Épüljön ki az egészségfejlesztésben hivatásszerűen közreműködők, civil szervezetek és az Öreglaci Vadfeldolgozó Kft. között konstruktív együttműködésen alapuló, egymást segítő, erősítő kapcsolat.

A cél elérésének eszközei:

- Az egészségügy területén tevékenykedő civil szervezetekről, elérhetőségükről lista készítés (folyamatos aktualizálás).
- A civil szervezetek tevékenységének megismerése, a kapcsolódási lehetőségek feltérképezése.

A helyi kommunikációs csatornák által nyújtott lehetőségek jobb kihasználása az egészségfejlesztés érdekében.

A cél elérésének eszközei:

- Az egészségfejlesztéshez kapcsolódó információk (szűrővizsgálatok, szolgáltatások, ellátások elérhetősége, hivatásos és civil segítők, stb.) minél szélesebb körű megismertetése, közzététele. Az internetes információs csatornák jobb kihasználása a kommunikáció javítása érdekében.

2. Az egészségfejlesztési célokat rövidtávon szolgáló, cselekvési terv javaslatainak témakörei

A célkitűzések és az elérésükhöz szükséges eszközök átgondolásán túl, szükséges meghatározni azokat a konkrét tevékenységeket, cselekvési program javaslatokat, amelyek hozzájárulnak a célok megvalósításához.

Az egészségfejlesztési cselekvési programjaink, szorosan kapcsolódnak az alábbi fő témakörök célkitűzéseinek megvalósításához:

Az egészséges életmód népszerűsítés érdekében megvalósítandó programok:

1. Az egészséges táplálkozás, illetve energiaegyensúly megteremtése
2. Rendszeres testmozgást elősegítő szabadidős programok

Egészségkárosító magatartások visszaszorítása érdekében javasolt programok:

3. A dohányzást, alkoholfogyasztást megelőző programok

A betegségek megelőzése érdekében javasolt programok

4. A lelki egészség védelmére és megőrzésére irányuló egészségfejlesztési programok
5. Az életvezetési kompetenciák, az öngondoskodás képességének fejlesztését célzó programok megvalósítása az Öreglaki Vadfeldolgozóban leggyakrabban előforduló betegségek tekintetében

Az egészségtudatos magatartás fejlesztési érdekében javasolt programok

6. A családi életre való felkészítést támogató programok, egészségfejlesztés a mindennapi élet színterein
7. Elsősegély nyújtási és baleset megelőzési programok megvalósítása.

Esélyegyenlőség az egészségért programok

Az egészségtudatos magatartás kialakításának lehetséges szinterei a lakóhely, a munkahely, a helyi közösségi területek. Ezért a különböző programokat e mindennapi szinterekhez kötődően alakítjuk az alábbi feladatok megvalósítása során.

Az egészséges életmód népszerűsítés érdekében javasolt programok

1. Az egészséges táplálkozás népszerűsítése

A program célja

- A táplálkozással összefüggő betegségek gyakoriságának csökkentése, a dolgozók és családtagjaik egészségi állapotának javítása az egészséges táplálkozással.
- Az egészséges táplálkozás ismereteinek terjesztése.
- A rendelt és otthonról hozott étkezéseknél is érvényesüljenek az egészséges táplálkozás irányelvei.
- A túlsúly, elhízás gyakoriságának csökkentése.

Célcsoport:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** dolgozói és családtagjaik.

Program tervezet

- Az egészséges táplálkozási ismeretek terjesztése, szakemberek által évente 1 alkalommal megrendezésre kerülő Egészség héten és Egészség napon, egyéb havi rendszerességgel megtartandó klubszerű foglalkozásokon a telephely előadó termében és étkezőjében megtartva.
- Szórólapok, tájékoztató füzetek, folyamatosan frissített cikkek, információk kihelyezése a közlekedő helyiségek, étkező falain lévő táblákon, polcain és internetes fórumok elérhetőségének bemutatása.
- A rendezvényeinken, gyakorlati oktatáson a dolgozók által készített saláták, szendvicsek, kerülnek fogyasztásra és egészséges büféket hívunk a választék további bővítéséhez, és az ízlésformálás érdekében.
- Az új típusú ételek elkészítésének megismertetését követően, főzőversenyt szervezése a kulináris élvezetek további elmélyítése, az új elvek alapján készülő étek szélesebb körű népszerűsítése, a sikerélmény megtapasztalása érdekében.
- A táplálkozási zavarban, élelmiszer allergiában szenvedők speciális étkezésének megismertetéseként táplálkozási tanácsokat felsorakoztató kiállítást elhelyezése az étkezőben és a közlekedőben, táplálkozási szakember és védőnő által tartott előadásokat és foglalkozásokat szervezni e témakörben, segítve tájékozódásukat e témakör útvesztőjében.
- Adalékanyagok felsorolását és hatásaikat bemutató jegyzetet kihelyezése az étkezőben.
- Bemutatni az egyes ételek egészségre gyakorolt hatását, szakemberek által tartott, elméleti és gyakorlati oktatások keretében.
- Életmód tábort szervezése ahol szakember segítségével összeállított a dolgozók bevonásával elkészített menü fogyasztásával, több napon keresztül megtapasztalhatják annak jótékony hatásait, begyakorolhatják az új, étel elkészítési módszereket.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, orvosok, védőnők, diatetikus, bõjtszakértõ, civil szervezetek, közétkeztetők.

A programok kezdő időpontja és időtartama:

2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre havi rendszerességgel.

Várható eredmények:

- Csökken az egészségi állapotot kedvezőtlenül befolyásoló zsír-, szénhidrát, mértéktelen hús és cukorfogyasztás.
- Terjed az egészséges élelmiszerek, teljes kiőrlésű gabonák, zöldségek, gyümölcsök fogyasztása.
- Csökken a helytelen táplálkozásból fakadó megbetegedések száma (hiánybetegségek, érrendszeri megbetegedések, magas vérnyomás, cukorbetegség, túlsúly).
- Javul a dolgozók betegségek iránti ellenálló képessége, erőnléte, vitalitása, szellemi és fizikai teljesítő képessége.
- Csökken a táplálkozással összefüggő betegségek okozta hiányzások száma.

2. Az aktív testmozgás elterjesztése

A program célja

- A dolgozók, és kiemelten az irodai munkát végzők, mind szélesebb körében alakuljon ki a rendszeres mozgásra való igény.
- A testedzés váljon rendszeres szükségletté.
- A közösségi, családi programokba épüljön be a sporttevékenység, a játékos mozgás.
- A mozgásfejlesztő játékok, a szabadidős és versenysporthoz megfelelő ismeretek, feltételek megszervezése.

Célcsoportok:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** dolgozói és családtagjaik.

Program tervezet

- A mindennapi egészségfejlesztő testmozgás, sportolás változatos lehetőségeit különböző sportolási módokat bemutató sportfoglalkozások szervezésével, a közlekedőben elhelyezett kiállítás képeivel, e témához kapcsolódó cikkekkel, edzéstervek kifüggesztésével, filmvetítéssel segíteni.
- Éltsportoló meghívása az Egészségnaphoz kapcsolódó bajnokságok lebonyolításakor, hogy közreműködjenek a szabadidős sportok, a rendszeres mozgás népszerűsítésében.
- A munkahelyi testmozgás tekintetében, kiemelten az irodai dolgozókra, sport rendezvények szervezése.
- Hirdetjük az országos és a környékbeli sportrendezvényeket a faliújságon kifüggesztett meghívókkal.
- Gyalogtúrák, sétaprogramok, speciális tornák, közös kerékpározás, tekézés, tollaslabdázás, foci, pingpong szervezése.
- A környékbeli sportolási, mozgáslehetőségek adatbázisának összegyűjtése, és hirdető táblánkon való közzététele.
- Életmód tábor keretében bajnokságok szervezése, 2 fordulós felkészüléssel.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, sportszervezők, edzők, turista egyesületek, szabadidő szervezők, civil szervezetek.

A programok kezdő időpontja és időtartama:
2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- A mindennapi egészségfejlesztő testmozgás elterjedése.
- A környezet, sportolási lehetőségeinek, programjainak választékát megismertetve, azok gyakoribb igénybe vétele.
- A szabadidős sportolási lehetőségek ismertté válása, szélesebb körű igénybe vétele által a mozgásszervi és emésztő rendszeri panaszok, keringési rendellenességek csökkenése.
- A dolgozók közérzetének, erőnlétének, hangulatának, idegi-fizikai terhelésekkel szembeni ellenálló képességének, egészségi állapotának javulása.
- csökken a mozgásszervi fájdalmak és keringési elégtelenség okozta panaszok és hiányzások száma.

Egészségkárosító magatartások visszaszorítása érdekében javasolt programok

1. Dohányzás elleni programok indítása a különböző szintereken

A program célja:

- Csökkenjen az aktívan dohányzó dolgozók száma,
- A már dohányzók körében csökkenjen annak mértéke,
- A passzív dohányzás ártalmainak csökkentése, a nem dohányzók érdekeinek hatékonyabb érvényesítése.

Célcsoport:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** dohányzó dolgozói és azok családtagjai.

Programjaink:

- Dohányzás elleni kampányok a munkahelyi élet szinterein, a dohányzás káros hatásainak hangsúlyozása:
 - felvilágosító előadások,
 - filmvetítés a dohányzás élettani hatásairól,
 - interaktív kiállítás keretében: CO szint kibocsátás mérése, bevitt káros anyagok okozta szervi károsodások szemléltetése,
 - plakátok, szórólapok, tanulmányok, könyvek elhelyezése a közlekedő helységekből.
- Az aktív dohányzásról való leszokást támogató addiktológiai programok szervezése, népszerűsítése.
- Már leszokott dolgozók tapasztalati beszámolója.
- A dohányzásmentes társalgó, étkező, pihenő helységek kialakítása.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, egészségügyi dolgozók (egészségfejlesztési szakemberek, orvosok, védőnők), civil segítők.

A programok kezdő időpontja és időtartama:
2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- Az aktív dohányosok számának csökkenése.
- A dohányzással összefüggő betegségek gyakoriságának csökkenése.
- A dolgozók erőnlétének, szellemi teljesítő képességének növekedése.
- A passzív dohányzás ártalmainak kitett dolgozók egészségének hatékonyabb védelme.
- Egészséges, füstmentes munkahely megteremtéséhez vezető kezdeti lépésekkel az emberi gondolkodás alapjai kialakulnak.

2. Alkoholról leszoktató programok szervezése

A program célja

- Lehetőleg minél kevesebb dolgozónál alakuljon ki a rendszeres alkoholfogyasztás káros szokása,
- Az alkoholt rendszeresen fogyasztók körében csökkenjen annak mértéke, különös tekintettel az égetett szeszesitalok fogyasztásának mértékére,
- Terjedjen az igényes, mértéktartó szeszesital fogyasztás kultúrája,
- Csökkenjen az alkoholbetegek száma.
- Legyenek elérhetők a leszokást segítő, visszaesést gátló közösségi gondozók, klubok, intézmények.

Célcsoport:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** alkoholt rendszeresen fogyasztó dolgozói.

Program tervezet

- A rendszeres, nagymértékű alkoholfogyasztás egészségkárosító hatásának hangsúlyozása, az alkoholizálás elleni kampányok a munkahelyi élet színterein: felvilágosító előadások, plakátok, szórólapok elhelyezése a közlekedő helyeken.
- Interaktív kiállítás keretében, a dolgozók és családtagjaik kipróbálhatják, a részegszemüveg használatával az érzékszervek tájékozódási képességének leromlását.
- A munkavégzés előtt, illetve alatt alkoholt fogyasztók, és ezzel mások testi épségét veszélyeztetők elleni határozott fellépés szorgalmazása.
- Az alkoholbetegek és hozzátartozóik tájékoztatása az igénybe vehető segítő szolgáltatásokról, egészségügyi és rehabilitációs intézményekről. NADA protokoll megismertetése.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, civil segítők, addiktológus szakember.

A programok kezdő időpontja és időtartama:
2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- Az alkoholfogyasztással összefüggő megbetegedések, károsodások, rosszulletek számának csökkenése.

- Az alkohol szervezetre gyakorolt hatásának ismeretét egyre több dolgozó megismeri, környezetében terjeszti.
- Az alkohol fogyasztók számára a segítő szolgáltatások hozzáférhetőségének javulása.
- A gyógyult alkoholbetegek számának növekedése.

A betegségek megelőzése érdekében javasolt programok

1. A lelki egészség védelmére és megőrzésére irányuló egészségfejlesztési programok

A program célja:

- A mentális betegségek megelőzése, visszaszorítása.
- A lelki betegségek elsődleges megelőzése,
- A pszichés zavarok korai felismerése és kezelési lehetőségeinek megismertetése.
- A depressziós, szorongásos, önbizalom hiányos zavarban szenvedő dolgozók beilleszkedési arányának növelése.
- Az alapellátás lelki egészségvédelmi szolgáltatásainak bemutatása, megismertetése.
- Munkahelyi összhang, jó hangulat színvonalának emelése.

Célcsoportok:

Az **Öreglaki Vadművelő Kft.** fenti problémakörrel érintett dolgozói és családtagjai

Program tervezet:

- A munkahelyi vezetők és dolgozók egymásra való odafigyelésének, érzékenységének fokozása a choccing tréning keretében, mentális, pszichiátriai problémák tüneteinek szakember általi megismertetésével.
- A közösségi gondozás hatékonyságának növelése, probléma feltáró beszélgetések, csapatépítő kirándulások keretében.
- A munkahelyi egészségfejlesztési programok integrált részeként, a lelki egészség megőrzéséről, a betegség korai felismeréséről előadások szervezése, a közlekedőn elhelyezett kiállításon képeket, cikkeket, tréning leírásokat elhelyezése.
- Filmvetítéssel és azt követően, szakember által vezetett beszélgetéssel, teszt kitöltésével segíteni a dolgozók és családtagjaik élethelyzet felismerő képességét és az egészséges megoldások választását.
- Lehetőséget biztosítani a munkahelyi eszmegbeszélésekre, szupervízióra.
- Felvenni a kapcsolatot a környékben lelki segély szolgálatot ellátó szervezetekkel, bemutatkozási lehetőséget szervezni számukra az Egészségút keretében és a faliújságon kifüggeszteni a sürgősségi telefonszolgálatok elérhetőségét.
- A rehabilitációs programokról tájékoztatás a faliújságon.
- Zene és nyugalom sarok kialakítása az irodaépület előcsarnokában.
- Nyugalmi állapot elérését segítő gyógyteák elhelyezése az ebédlőben.
- Helység kialakítása pszichológus szakember tanácsadói tevékenységének végzéséhez.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, coaching szakember, orvos, védőnő, egészségfejlesztők, civil szervezetek, pszichológusok, pszichiáterek, családok, szociális intézmények, egyházak.

A programok kezdő időpontja és időtartama:

2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- A mentális zavarok korai felismerése javul a dolgozók körében, az egymásra figyelés érzékenysége növekszik, hatékonyabb lesz a munkahelyi segítő szándékú megnyilatkozás.
- A munkahelyi vezetők és dolgozók lelki egészségvédelmi szemlélete fejlődik, javulnak segítő készségeik.
- Javul a munkahelyi légkör.
- Összetartó munka csoportok alakulnak ki.
- Megszűnik a munkahelyi nézeteltérések elmélyülése, gyors, okokat feloldó probléma megoldó képességek alakulnak ki a dolgozók körében is.

2. Az életvezetési kompetenciák, az öngondoskodás képességének fejlesztését célzó programok megvalósítása az Öreglaci Vadfeldolgozóban leggyakrabban előforduló betegségek tekintetében:

Felső légúti, tüdő és nyirokrendszeri betegségek megelőzése, visszaszorítása

A program célja

- Az **Öreglaci Vadfeldolgozóban** a dohányzás magas százaléka és a hideg nyirkos légkörben végzett erős fizikai megterhelés hatására leggyakrabban előforduló megbetegedések számának csökkentése.
- A betegséget okozó körülmények megismertetése.
- A betegség tüneteinek megismertetése, a kezelés szükségességének tudatosítása.
- A tünetek megismertetésével a megbetegedések időbeni kiszűrése, alternatív kezelések bemutatása, a szövődmények elkerülése érdekében.

Célcsoportok:

Az **Öreglaci Vadfeldolgozó Kft.** fenti problémakörrel érintett dolgozói és családtagjai

Program tervezet

- Az üzemorvos folyamatos alkalmassági szűrővizsgálatait kiegészítve, egyéb szűrővizsgálatok elvégzésével a megbetegedések korai kiszűrése.
- A kiszűrt betegek rendszeres kezelése, ellenőrzése.
- A tünetek megismertetése érdekében tájékoztatás, szóró anyagok terjesztése.
- Gyógyfürdők, szauna, alternatív gyógymódok, megelőzési technikák népszerűsítése előadásokon.

Kapcsolódó programok: dohányzás elleni program, az egészséges táplálkozás, aktív testmozgást szorgalmazó programok.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, alkalmassági vizsgálatot végző orvosok, egészségfejlesztő szakemberek, civil szervezetek.

A programok kezdő időpontja és időtartama:
2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- A felső légúti és tüdőbetegségek csökkenése.
- Az ez okból kiesett munkaórák számának csökkenése.
- Az egyéni felelősségtudat erősödése a betegségek megelőzésében.
- A szűrővizsgálatok hatékonyságának erősödése.
- A dolgozók erőnlétének, egészségi állapotának javulása.

Az érrendszeri betegségek megelőzése, visszaszorítása

A program célja

- A korai elhalálozást okozó érbetegségek megelőzése, a kialakult betegségek súlyosbodásának megakadályozása.
- A betegséget okozó magas vérnyomás időbeni kiszűrése, kezelése, a szövődmények elkerülése érdekében.
- A betegség tüneteinek megismertetése, a kezelés szükségességének tudatosítása.

Célcsoportok:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** fenti problémakörrel érintett dolgozói és családtagjai

Program tervezet

- A magas vérnyomás korai kiszűrése.
 - A kiszűrt betegek rendszeres kezelése, ellenőrzése.
 - A tünetek megismertetése érdekében tájékoztatás, a közlekedőben elhelyezett kiállításon információt közlő plakátok, kiadványok, szóró anyagok terjesztése, előadásokszervezése.
- Kapcsolódó programok: dohányzás elleni program, az egészséges táplálkozás, aktív testmozgást szorgalmazó programok.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, orvosok, egészségfejlesztő szakemberek, civil szervezetek.

A programok kezdő időpontja és időtartama:
2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- A szív- és érrendszeri betegségek csökkenése.
- A dolgozók körében az egyéni felelősségtudat erősödése a betegségek megelőzésében.
- A szűrővizsgálatok hatékonyságának erősödése.

Ízületi, mozgásszervi betegségek megelőzése, visszaszorítása

A program célja

- A mozgásszervi betegségek megelőzésének és gyógyításának javítása.
- A mozgásszervi, gerinc, ízületi betegségben szenvedő dolgozók számbeli növekedésének lassítása, megállítása.
- A mozgásszervi megbetegedésekkel kapcsolatos tájékozottság növelése, preventív szemlélet erősítése.
- A mozgásszervi betegségben szenvedők életminőségének javítása.

Célcsoportok:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** fenti problémakörrel érintett dolgozói és családtagjai.

Program tervezet

- A csontritkulás, ízületi és porckopások szűrése, népszerűsítése.
- A rendszeres mozgás szükségességének széleskörű terjesztése, a közlekedőn elhelyezett kiállítás képein, cikkein keresztül tájékoztatással.
- A szabadidős sportolási lehetőségekről a lakosság tájékoztatása, elérhetőségének segítése, támogatása.
- Gyógyfürdők hatásainak, környékbeli elérhetőségeiknek bemutatása.
- Alternatív gyógymódok, karbantartó kezelések megismertetése klubfoglalkozások, előadások, gyakorlati oktatás keretében.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, reumatológus, belgyógyász orvosok, egészségfejlesztő szakemberek, civil szervezetek.

A programok kezdő időpontja és időtartama:

2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- A gyermekek, fiatalok testtartásának, mozgáskoordinációjának, állóképességük javulása.
- A mozgásszervi betegek számának növekedési ütemének megállítása, hosszú távú csökkenése.
- A krónikus mozgásszervi betegek életminőségének javulása.
- A mozgásszervi megbetegedést megelőző szemlélet javulása.

Vese, húgyhólyag, kismedence megfázásos betegségeinek megelőzése, visszaszorítása

A program célja

- Az **Öreglaki Vadfeldolgozóban** a hideg nyirkos légkörben végzett erős fizikai megterhelés hatására leggyakrabban előforduló megbetegedések számának csökkentése.
- A betegséget okozó körülmények megismertetése.
- A betegség tüneteinek megismertetése, a kezelés szükségességének tudatosítása.
- A tünetek megismertetésével a megbetegedések időbeni kiszűrése, alternatív kezelések bemutatása, a szövődmények elkerülése érdekében.

Célcsoportok:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** fenti problémakörrel érintett dolgozói és családtagjai

Program tervezet

- Az üzemorvos folyamatos alkalmassági szűrővizsgálatait kiegészítve, egyéb szűrővizsgálatok elvégzésével a megbetegedések korai kiszűrése.
- A tünetek megismertetése érdekében tájékoztatás, szóró anyagok terjesztése a közlekedőn elhelyezett kiállításon, előadások szervezése.
- Gyógyfürdők, szauna, népszerűsítése előadásokon.
- Alternatív gyógymódok, megelőzési technikák betanítása klubfoglalkozások keretében.
- Védő öltözet biztosítása.
- Meleg ital elkészítéséhez szükséges feltételek biztosítása.
- Gyógyteák készleten tartása és alkalmazásukat bemutató információs felület, teasarok kialakítása az étkezőben.
- Elsősegély pontok betanítása gyakorlati oktatáson.

Kapcsolódó programok: az egészséges táplálkozás, aktív testmozgást szorgalmazó programok.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, alkalmassági vizsgálatot végző orvosok, egészségfejlesztő szakemberek, civil szervezetek.

A programok kezdő időpontja és időtartama:

2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- A kismedence szerveinek és a vese megbetegedéseinek száma csökken az érintett célcsoport körében.
- Az ez okból kiesett munkaórák számának csökkenése.
- Az egyéni felelősségtudat erősödése a betegségek megelőzésében.
- A szűrővizsgálatokon való részvételi arány javulása.
- A dolgozók erőnlétének, egészségi állapotának javulása.

Emésztőrendszeri betegségek megelőzése, visszaszorítása

A program célja

- Az **Öreglaki Vadfeldolgozóban** leggyakrabban előforduló megbetegedések számának csökkentése.
- A betegséget okozó körülmények megismertetése.
- Az emésztőrendszeri betegségek tüneteinek megismertetése, a kezelés szükségességének tudatosítása.
- A tünetek megismertetésével a megbetegedések időbeni kiszűrése, alternatív kezelések bemutatása.

Célcsoportok:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** fenti problémakörrel érintett dolgozói és családtagjai.

Program tervezet

- A tünetek megismertetése érdekében tájékoztatás, szóró anyagok terjesztése a közlekedőn elhelyezett kiállításon, előadások szervezése.
 - Ételkészítési fortélyokat, táplálkozási tanácsokat bemutató klub foglalkozások, főzőversenyek szervezése.
 - Alternatív gyógmódokat, elsősegély pontokat ismertető előadások szervezése.
- Kapcsolódó programok: dohányzás elleni program, az egészséges táplálkozás, aktív testmozgást szorgalmazó programok.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, alkalmassági vizsgálatot végző orvosok, egészségfejlesztő szakemberek, civil szervezetek.

A programok kezdő időpontja és időtartama:

2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- Az emésztő rendszeri panaszok csökkenése a dolgozók és környezetük körében.
- Az ezen okból kialakult rossz közérzet miatt, kiesett munkaórák számának csökkenése.
- Az egyéni felelősségtudat erősödése a betegségek megelőzésében.
- A dolgozók erőnlétének, egészségi állapotának javulása.

A daganatos betegségek megelőzése, visszaszorítása

A program célja

- Daganatos megbetegedés az Öreglaki Vadfeldolgozó dolgozói körében nem fordul elő, de az országos programhoz preventív csatlakozva: daganatos betegségek növekvő számának megállítása.
- A betegség okainak, tüneteinek megismertetése a dolgozók körében.
- A szűrővizsgálatok megismertetése, az azokon való részvétel népszerűsítése.

Célcsoportok:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** fenti problémakörrel érintett dolgozói és családtagjai.

Program tervezet

- Onkológiai ismeretek nyújtása előadásokon.
- A közlekedőben elhelyezett kiállításon: szórólapok, plakátok, képek, cikkek, tájékoztató kiadványok a betegség megelőzéséről, korai felismeréséről, szűrővizsgálati lehetőségekről.
- A leggyakoribb rosszindulatú daganatos megbetegedések szűrési lehetőségeinek, állapotfelméréseknek a megszervezése.
- A betegség elsődleges megelőzése az egészséges életmódra ösztönzéssel.

Kapcsolódó programok: az egészséges táplálkozás népszerűsítése,
az aktív testmozgás elterjesztése,
a dohányzás, alkoholfogyasztás csökkentése,
az egészséges környezet kialakítása.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, egészségfejlesztési szakemberek, ÁNTSZ munkatársai, háziorvosok, védőnők, civil szervezetek, kórház speciális osztályai.

A program kezdő időpontja és időtartama:

2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- Az onkológiai éberség, a felelősségtudat erősödése a dolgozók körében.
- A szűrővizsgálatokon való nagyobb arányú részvétel.
- A korai gondozásba vétellel a túlélési esélyek növekedése.

Az egészségtudatos magatartás fejlesztése érdekében javasolt programok

A családi életre való felkészítést támogató programok, Egészségfejlesztés a mindennapi élet szinterein

A program célja

Az egészségfejlesztés szempontjai érvényesüljenek a mindennapi élet szinterein: (munkahelyen, otthon, kulturális, oktatási, sport intézményekben, és szórakozóhelyeken).

Célcsoport:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.** dolgozói és családtagjaik

Program tervezet

- A munkahelyen dolgozók és családtagjaik részére Egészségvetés és Egészségnapot szervezünk, melyre a családi élet, párkapcsolat, gyermeknevelés probléma köreit ismerő szakemberek előadásával és filmvetítéssel készülünk.
- Az alapellátásban dolgozók egészségügyi szakemberek prevenciók tevékenységeit folyamatosan meghívjuk telephelyünk előadó termébe.
- A közlekedő helységek falain elhelyezett kiállításon cikket, képeket, teszteket találhatnak dolgozóink,
- Felvesszük a kapcsolatot a családi életet támogató szervekkel és civilekkel, elérhetőségeiket kifüggesztjük a faliújságon
- Az egészségfejlesztés érdekében szerveződött mozgalmakhoz való csatlakozás lehetőségeit folyamatosan figyelemmel kísérjük, serkentjük dolgozóinkat az azokon való részvételre. (Egészséges Városok pályázata, Egészségesebb Munkahelyekért Egyesület).
- Az önkéntes segítő hálózat mintájára, dolgozói segélyezési szerveződést indítunk az ötlet láda kihelyezésével.
- Egészség megőrzéssel foglalkozó felelőst jelölünk ki a dolgozóink közül, aki figyelemmel kíséri a dolgozók erőnlétét, egészségügyi igényeit és javaslatot tesz az egészségügyi, életvezetési programjaink összeállításához, aktívan részt vesz azok szervezésében.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi-vezetők, foglalkozás-egészségügyi orvosok, Nostrum Alapítvány szakértői, egyéb civil szervezetek.

A programok kezdő időpontja és időtartama:

2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- Az egészség, és az egészségfejlesztés szempontjai a mindennapi élet színterein tudatosabban jelennek meg.
- Az egészségfejlesztési programok iránt érdeklődő, azokon résztvevő, dolgozók létszáma folyamatosan növekszik, így azok egyre hatékonyabbá válhatnak.
- Természetessé válik a dolgozók egészségtudatos viselkedése, mely által saját és családjuk egészségi állapotának javulása várható.

Vágott sérüléssel, mérgező balesetek megelőzése, visszaszorítása

A program célja

- A dolgozók sérüléseit, megbetegedéseit okozó fertőző és baleseti kockázatok csökkentése.
- Az esetleges sérülések, fertőzések súlyosbodásának, szövődmények kialakulásának megakadályozása.
- A veszély források megismertetése, a fertőtlenítés és odafigyelés szükségességének tudatosítása.

Célcsoportok:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** dolgozói, kiemelten a feldolgozó fizikai munkát végző, kiemelten veszélyeztetett dolgozói.

Program tervezet

- A fertőző tünetek megismertetése érdekében tájékoztatás, szóró anyagok terjesztése, rendezvények tartása.
- Balesetvédelmi oktatások szervezése.
- Elsősegély ellátásokat tanító gyakorlati oktatások szervezése,
- A közlekedő helységek falain elhelyezett kiállításon könyvek, cikkek, képek elhelyezése,
- Az újra élesztés pontjait felsoroló plakátot helyezünk ki,
- Újra élesztést bemutató szakember segítségével az újraélesztés betanítása minél több dolgozónak.
- Újra élesztés megtanulását segítő Ambu Sam bábú és kellékeinek megvásárolása.
- A kiszűrt betegek rendszeres kezelése, ellenőrzése.
- Együttélés a betegséggel, életmódváltás idősebb korban.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, házi és üzemorvosok, egészségfejlesztő szakemberek, szociális intézmények gondozói, munkatársai, civil szervezetek.

A programok kezdő időpontja és időtartama:

2012. október 15.-től, a faliújságon kerül kifüggesztésre.

Várható eredmények:

- A balesetek és azok kapcsán kialakult szövődmények számának csökkenése a dolgozók körében.
- Az ez okból bekövetkező munkából kiesett idő csökkenése.
- Az egyéni felelősségtudat erősödése a baleset megelőzésében.

Esélyegyenlőség az egészségért

A program célja

- A hátrányos helyzetű dolgozók és családtagjaik munkahelyi és életkörülményeinek, közérzetének, egészségi állapotának javítása.
- Az egészségügyi programjainkhoz való hozzáférésük kiemelt segítése, szorgalmazása (prevenció programok, szűrővizsgálatok).
- A programok tervezésébe történő bevonásukkal lehetőséget adni igényeik, nehézségeik közvetlen feltárására.

Célcsoportok:

A dolgozók hátrányos helyzetű rétegei (kisgyermekét egyedül nevelő szülők, romák).

Program tervezet

- A hátrányos helyzetű dolgozók speciális egészségügyi és életvezetési problémáinak, szükségleteinek felmérése kérdőíves és esélyegyenlőségi megbeszélés keretében.
- Egészségügyi, higiénés felvilágosító, oktató programok szervezése.
- Szűrővizsgálatokon való részvételük szorgalmazása, segítése (tüdőszűrő, nőgyógyászati, emlő).
- A dolgozók figyelmének felkeltése az Esélyegyenlőségi képzés keretében szervezeten, mely segíti őket, hogy megértsék a hátrányos helyzetben élő kollégáik mindennapi gondjait és segítségükre lehessenek azok megoldásában.
- Életvezetési klubfoglalkozásokat, szervezünk, melyeken gyakorlati tanácsokat kaphatnak a jövedelem beosztásához, jogi kérdésekre, egészségesebb környezeti feltételeik kialakításához, táplálékaik előállításához.
- A megfelelő táplálékhoz, való hozzájutásukat étkezési utalványokkal segítjük.
- A szegénységi faktorok megszüntetésében támogatjuk őket életvezetési kompetenciák fejlesztését szolgáló képzési programjainkkal (aluliskolázottság, lakó- és lakáskörülmények)
- A gyermeküket egyedül nevelőknek: védőnői kapcsolattartást szervezünk, figyelünk a munkaidő beosztásukra, hogy képesek legyenek ellátni mind a munkahelyi, mind a gyermekellátási feladataikat.
- tisztálkodási lehetőségeket biztosítunk,
- esetleges kórházi kezelésük idején szociális szükségleteik megoldásában segédkezünk (gyermek felügyeletet ellátó szervezetekkel kapcsolat felvétel, tisztálkodási szerek, ruha, papucs biztosítása, családi kapcsolatok építése, stb.),
- a lábadozás időszakában ápolásuk, gyógyszerelésük, gondozásuk megoldásához az üzemorvos, védőnő és civil szervek segítségét kérjük.

A program szervezői és lebonyolítói:

Munkahelyi vezetők, Orvosok, védőnők, kisebbségi képviselők, szociális segítők, szociális munkások, családgondozók, gyermekjóléti szolgálatok, civil szervezetek, kisebbségi önkormányzat, érdekvédelmi egyesületek, pedagógusok.

A programok kezdő időpontja és időtartama:

Esélyegyenlőségi oktatás: 1. rész 2012. november 19.

2. rész 2013. június 22.

Az egyeztetéseket követően folyamatosan kiírásra kerülnek a faliújságon.

Várható eredmények:

- A hátrányos helyzetű dolgozók és családjaik életfeltételeinek és egészségi állapotának javulása.
- A szűrővizsgálatokon való részvételük arányának és hatékonyságának növekedése.
- A munkahelyi egészségügyi programokhoz, juttatásokhoz való egyenlő hozzáférés esélyének növekedése.
- A hátrányos helyzetű dolgozók, lakossági csoportjait érintő egészségszemléletének, magatartásának javulása.
- A munkahelyi beilleszkedés, kommunikáció javulása.

Az egészségterv tevékenységeinek időbeni, helyszíni meghatározása

2012. október 15.-től 2013. augusztus 28.-ig heti rendszerességgel kerülnek lebonyolításra a fentiekben részletezett programok és feladatok. A programok pontos időpontjai havi rendszerességgel kifüggesztésre kerülnek a faliújságon.

A megvalósítás helyszínéül a telephelyen kialakított helységek, előadóterem, közlekedők, étterem, Öreglak sport pályája, horgásztava, közeli erdői szolgálnak. A távolabbra szervezett kirándulások helyszínei a programszervezéskor kifüggesztésre kerülnek a faliújságon.

Fenntartási időszakra vonatkozó tervek további 3 évre

A 10 hónapos aktív Egészségmegőrző programot annak eredményességi vizsgálata követi:

- az állapotfelmérő ívek ismételt kitöltésével.
- kérdőívezéssel.

Az eredmények alapján az eddigiekben részletezett programokból a legeredményesebbek ismételt megrendezésre kerülnek.

A fenntartási időszakban, egészségfejlesztési cselekvési programjaink, kiemelten kapcsolódnak az alábbi fő témakörökben már megvalósított programok célkitűzéseikhez:

Az egészséges életmód népszerűsítés érdekében megvalósítandó programok:

1. Az egészséges táplálkozás, illetve energiaegyensúly megteremtése
2. Rendszeres testmozgást elősegítő szabadidős programok

Egészségkárosító magatartások visszaszorítása érdekében javasolt programok:

3. A dohányzást, alkoholfogyasztást megelőző programok

A betegségek megelőzése érdekében javasolt programok

4. A lelki egészség védelmére és megőrzésére irányuló egészségfejlesztési programok
5. Az életvezetési kompetenciák, az öngondoskodás képességének fejlesztését célzó programok megvalósítása az Öreglaki Vadfeldolgozóban leggyakrabban előforduló betegségek tekintetében

Az egészségtudatos magatartás fejlesztési érdekében javasolt programok

6. A családi életre való felkészítést támogató programok, egészségfejlesztés a mindennapi élet színterein

7. Elsősegély nyújtási és baleset megelőzési programok megvalósítása.

Esélyegyenlőség az egészségért programok

A fenntartási időszakban szervezett programok *elsődleges céljai:*

- a 2012. október 15.- 2013. augusztus 28.-ig lebonyolított programok eredményeinek megőrzése,
- a dolgozók körében a javult egészségi állapot fenntartása,
- a szűrő vizsgálatokon való részvétel szinten tartása,
- a programok iránti érdeklődés és részvétel szinten tartása,
- a dolgozók önszervezéssel létrejövő programjainak támogatása,
- civilekkel, egyéb egészségügyi és szociális szervezetekkel, intézményekkel kialakított kapcsolatok ápolása,
- jó példák folyamatos bemutatása.

Célcsoport:

Az **Öreglaki Vadfeldolgozó** valamennyi dolgozója marad.

Helyszínek:

Az egészségtudatos magatartás kialakításának lehetséges színterei továbbra is a lakóhely, a munkahely, a helyi közösségi területek maradnak. Ezért a fenntartási időben zajló programok is e mindennapi színterekhez kötődően alakítandók az alábbi feladatok megvalósítása során:

- folyamatosan friss információkat közlő kiállítás a közlekedő helységekből, az étteremben,
- főző verseny,
- klub foglalkozás,
- egészségügyi alkalmassági és egyéb szűrővizsgálatok,
- állapotfelmérés,
- kirándulás,
- egészségnap,
- találkozás segélyszolgálatok képviselőivel,
- egészségügyi szaktanácsadások,
- sport események való szervezése.

Időpontok:

A programok éves és negyedéves szinten kerülnek megrendezésre a dolgozók munkarendjéhez igazodva, a leghatékonyabb eredményt hozó időszakok szabadidejének kihasználásával. A pontos időpontok kifüggesztésre kerülnek a faliújságon, illetve a nagyobb létszámmal szervezett rendezvények esetében személyes meghívással értesítve lesznek a dolgozók.

Az időpontok és programok részletes meghatározására negyedévente kerül sor Progamegyeztető ülést követően.

A megvalósítás szereplői:

A megvalósítás aktív résztvevőiként a 2013 márciusától kialakított aktív kapcsolatrendszereik alapján:

- civil szervezetek,
- egészségügyi intézmények,
- szociális intézmények,
- védőnők,
- üzem és szakorvosok,
- állatorvosok,
- egészségügyi szakemberek,
- sport szervezetek
- egészségmegőrző termékek gyártói.

Költség tervezet:

A fenntartási időszakban szervezett programok költségeit az éves jövedelemtől függően az Öreglaki Vadfeldolgozó finanszírozza, éves szintű költségvetési tervvel.

Az Egészségterv a mindenkori állapot igényeihez rugalmasan alakítható, változtatható!

2012. november 10.

Mellékletek

Az egészségfejlesztésben közreműködő hivatásos segítők és civil szervezetek elérhetősége:

Kaposi Mór Megyei Kórház
Kaposvár, Tallián Gy. u. 20-32.

Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Somogy Megyei Intézete
Kaposvár, Fodor J. tér 1.

Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Kaposvár Városi Intézet
Kaposvár, Fodor J. tér 1.

Óvodai és Egészségügyi Gondnokság, vezető: Kacsar József
Kaposvár, 48-as Ifjúság u. 66-68.
Az egészségügyi alapellátás szolgáltatásai (házi orvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi, iskola-egészségügyi, védőnői, foglalkozás-egészségügyi)

Otthoni Ápolási Szolgálat, szakmai vezető: Tölgyesi Jánosné
Kaposvár, Irányi D. u. 12-14.

Regionális Családsegítő Központ igazgatója Szabó János
Kaposvár, Ezredév u. 22.

Szociális Gondozási Központ vezetője Simon Lászlóné
Kaposvár, Béke u. 47.

Nostrum Alapítvány, szakmai vezető: Mikolasek Éva
Siófok Napsugár utca 28.
Telefon: 06-30-5200401

Bölcsődei Központ, vezetője Szabó Józsefné
Kaposvár, Rippl-R. u. 11.

Kaposvári Esélyek Háza, vezető: Filebics Magdolna
Kaposvár, Csokonai u. 3.

Helyi Ifjúsági Információs és Szolgáltató Iroda (HISZI)
Kaposvár, Bajcsy Zs. u.

Cigány Kisebbségi Önkormányzat, elnöke Bogdán Imre
Kaposvár, Fő u. 63.

Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezet képviselő: dr. Sótonyi Tiborné
Kaposvár, Szent Imre u. 8.,

Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesülete képviselő: dr. Hegedüs Lajos
Kaposvár, Béke u. 47.,

Vakok és Gyengénlátók Somogy Megyei Szervezete, képviselő: Dányádiné Molnár Cecília
Kaposvár, Fő u. 37-39.,

Siketek és Nagyothallók Szervezete Somogy Megyei Szervezete, képviselő: Lenkovics
Lajosné
Kaposvár, Irányi D. u. 12.

Magyar Cukorbeteg Kaposvári Egyesülete, képviselő: Ferkáné Pellérdi Zsuzsanna
Kaposvár, Fő u. 37-39.

Élet Beteg Vesével Alapítvány, képviselő: dr. Sámik József
Kaposvár, Tallián Gy. u. 20-32.

Teljes Értékű Életért Alapítvány., képviselő: dr. Totth László
Kaposvár, Somssich P. u. 8

Kaposvári Mentő Alapítvány képviselő: dr. Szerémy György
Kaposvár, Arany J. köz 1.,

Effeta Alapítvány képviselő: Gombosné Németh Adrienn
Kaposvár, 48-as Ifjúság útja 62.,

Kaposvári Fogyatékos Fiatalok Teljes Életért Alapítvány képviselő: Ottó Erzsébet
Kaposvár, Rippl – R. u. 11.,

Támasz Alapítvány képviselő: Szabó János
Kaposvár, Ezredév u. 22.,

Nagycsaládosok Kaposvári Egyesülete képviselő: dr. Ureczky József
Kaposvár, Nemzetőr sor 4.,

Borostyánvirág Alapítvány képviselő: dr. Horváth Ákos
Kaposvár, Jutai út 24.,

Menta Lelki Egészségvédő Egyesület
Kaposvár, Búzavirág u. 13., képviselő: Buzsáki Tünde

Somogy Megyei Ilco Klub vezetője Horváth Gyula
Kaposvár, Szent Imre u. 14.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kaposvári Csoportja
Kaposvár, Sáház fsz., képviselő: Bali György

Liget Alapítvány, képviselő: dr. Békési Ciprián
Kaposvár, Vak B. u. 1.,

Vesebetegek Somogy Megyei Egyesülete képviselő: Nagy Józsefné
Kaposvár, Szent Imre u. 14.,

Kaposi Mór Megyei Kórházért Alapítvány,
Kaposvár, Tallián Gy u.

Mozgásszervi Rehabilitációt Támogató Alapítvány,
Kaposvár, Tallián Gy u.

Lions Klub Kaposvári Közhasznú Egyesület, elnöke: Eglyné Katona Andrea
Kaposvár, Ond vezér u. 1.

Pipacs Utcai Baráti Kör Egyesület, vezető:
Kaposvár, Pipacs u.5.

Add a kezed Alapítvány,
Kaposvár, Bárczi G. u. 2.

Arany Életmód Klub, vezető: Átol Sándorné
Kaposvár, Arany J. utca 74.

Életért a Földért az egészségért Alapítvány, vezető: Erős Győző
Kaposvár, Pécsi u. 209.

Rákbetegek Országos Szövetsége 031. számú Viktória Klub , vezető:
Kaposvár, Szent I. u. 14/B.

Lisztérzékenyek Érdekképviselőinek Országos Egyesülete Somogy Megyei Csoportja
Kaposvár, Hajnóczi u. 15.

Forrás Alapítvány, vezető: Katona Csilla
Kaposvár, Toponári u. 1.

Felhasznált források:

Adatok:

Munkahelyi állapotfelmérések eredményei: 2012. október 19.-től

Internetes honlapok

Központi Statisztikai Hivatal honlapja

(www.népszámlálás.hu)

(www.ksh.hu)

Kaposvár Megyei Jogú Város honlapja

(www.kaposvar.hu)

Somogy Megyei Munkaügyi Központ honlapja

(www.smkk.hu)

DVD jogtár

Statisztikák, programok

KSH Évkönyvek (2002-2004.)

Dél-Dunántúli Regionális Egészségügyi Egyesület Regionális Egészségfejlesztési Tanulmány

Az Egészség Évtizedének Népegészségügyi Programja

Kaposvár és környékének Egészségterve

Beszámolók

Beszámoló Kaposvár lakosainak egészségügyi helyzetéről 2004-2005. (ÁNTSZ)

Kutatási eredmények

Országos Lakossági Egészségfelmérés 2000-2003.

Az Egészségterv a mindenkori állapot igényeihez rugalmasan változtatható!

2012. november 10.